

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม การค้นคว้าแบบอิสระ

เรื่อง การประเมินศักยภาพธุรกิจชุมชนในโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์

: ของตำบลมะขุนหวาน อำเภอต้นป้าตอง จังหวัดเชียงใหม่

(สอบถามประชาชนในกลุ่มผู้ผลิตกระดาษสา ในตำบลมะขุนหวาน)

ส่วนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูล

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ.....ปี
3. ระดับการศึกษา ไม่เคยเข้ารับการศึกษานในหลักสูตร ประถมศึกษา
 มัธยมศึกษา/ปวช. อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
4. ท่านทำกระดาษสาและผลิตภัณฑ์กระดาษมานานแค่ไหน
 น้อยกว่า 2 ปี 2 ปี - 6 ปี
 มากกว่า 6 ปี
5. อาชีพดั้งเดิม (ก่อนมาทำกระดาษสาและผลิตภัณฑ์กระดาษสา).....
6. เหตุผลที่มาประกอบอาชีพกระดาษสาและผลิตภัณฑ์กระดาษสา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 เป็นอาชีพดั้งเดิมของครอบครัว รายได้จากอาชีพเดิมไม่เพียงพอ
 ประสบปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจ กระดาษสากำลังได้รับความนิยมและมีอนาคต
 ต้องการเริ่มธุรกิจส่วนตัว อื่นๆ ระบุ.....
7. อาชีพปัจจุบัน : อาชีพหลัก.....อาชีพเสริม.....
8. ระดับของการผลิตกระดาษสาและผลิตภัณฑ์กระดาษสาของท่าน
 ผู้ประกอบการ ที่มีลูกจ้างหรือพนักงานตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป
 ผู้ผลิตรายย่อย หรือรับจ้างผลิต โดยได้รับค่าตอบแทนตามชิ้นงาน
 ลูกจ้างรายวัน หรือรับค่าตอบแทนเป็นเงินเดือนประจำ
9. รายได้ต่อเดือน : จากการทำกระดาษสา.....บาท รายได้จากอาชีพอื่นๆ.....บาท
10. ท่านเข้าร่วมในกลุ่มกระดาษสาและผลิตภัณฑ์กระดาษสาแปรรูป

2. ท่านรู้จักโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ได้อย่างไร (ตอบมากกว่า 1 ข้อ)

- การประชาสัมพันธ์โดยตรงจากหน่วยงานภาครัฐ สื่อต่างๆ
 จากผู้นำ และสมาชิกของกลุ่ม อื่นๆ ระบุ.....

กิจกรรมต่างๆ ที่เกิดจากแผนปฏิบัติงานของโครงการฯ :

3. ท่านเคยเข้าร่วมกิจกรรมใดต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- การสัมมนาความพร้อมของกลุ่ม/องค์กรชุมชนในการดำเนินงาน โครงการฯ
 การอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพประชาคมตำบล ในการสนับสนุนการดำเนินงาน โครงการฯ
 การสัมมนาเพื่อส่งเสริมการพัฒนาเครือข่ายกลุ่มอาชีพ ในระดับอำเภอ
 นำสินค้าเข้าร่วมคัดสรรหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ได้คะแนนระดับ.....ดาว
 นำสินค้าไปแสดงและจำหน่ายในนิทรรศการหรืองานแสดงสินค้าใน โครงการ หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์
 กู้เงินจากสถาบันการเงิน หรือ โครงการสินเชื่อที่เกี่ยวข้องๆ โดยกู้จาก.....
 โปรตุระนวัตกรรมประสงค์ในการกู้.....

ส่วนที่ 4 ผลจากการดำเนินโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์

1) ด้านการสร้างงาน สร้างรายได้

ก. หากท่านเป็น “ผู้ประกอบการ” ตอบคำถามข้อ 1, 4

ข. หากท่านเป็น “ผู้ผลิตรายย่อย หรือรับจ้างผลิต โดยรับค่าตอบแทนตามชิ้นงาน” ตอบ
คำถามข้อ 2

ค. หากท่านเป็น “ลูกจ้างรายวัน หรือรับค่าตอบแทนเป็นเงินเดือนประจำ” ตอบคำถามข้อ 3

สภาพความเป็นจริง ที่เกิดขึ้น หลังจากมีโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์	ระดับความเป็นจริง		
	มาก (3)	ปานกลาง (2)	น้อย (1)
1. รายได้จากการจำหน่ายกระดาษสาและ ผลิตภัณฑ์กระดาษสาเพิ่มขึ้น			
2. รายได้ต่อเดือนที่ได้รับจากการทำกระดาษสาและ ผลิตภัณฑ์กระดาษสาเพิ่มขึ้น			
3. ท่านได้รับเงินเดือน/ค่าจ้างรายวันเพิ่มขึ้น			

4. จำนวนลูกจ้างหรือพนักงานประจำที่เพิ่มขึ้นหลังจากมีโครงการฯ.....คน

2.) ด้านความเข้มแข็งของชุมชน และการพึ่งตนเองได้

สภาพความเป็นจริง ที่เกิดขึ้นจากโครงการ หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ในประเด็นดังต่อไปนี้	ระดับความเป็นจริง		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. ทำให้ชุมชนเห็นความสำคัญและเกิดความรักหวงแหนในภูมิปัญญาท้องถิ่น			
2. กระตุ้นให้เกิดกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาความรู้ในการผลิต กระดาษสาและผลิตภัณฑ์กระดาษสาของชุมชน			
3. ทำให้เกิดการรับรู้และแลกเปลี่ยนข่าวสาร ที่เป็นประโยชน์ต่อการผลิตการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการตลาด			
4. กระตุ้นให้เกิดการรวมกลุ่มเพื่อดูแลผลประโยชน์ของผู้ผลิต ผู้ประกอบการและชุมชน			
5. ทำให้เกิดความสมัครสมานสามัคคีและความร่วมมือของสมาชิกในกลุ่ม			
6. ทำให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างกลุ่มต่างๆ ในลักษณะเครือข่ายชุมชน			
7. ทำให้กลุ่มมีส่วนร่วมในการเสนอแนะวิธีแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน			
8. กระตุ้นให้กลุ่มตระหนักถึงการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างรู้คุณค่า			
9. กระตุ้นให้กลุ่มร่วมกันกำหนดมาตรการป้องกันการทำลายสภาพแวดล้อมของชุมชน			

3.) ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

1. ความรู้ที่ท่านใช้ทำกระดาษสาและผลิตภัณฑ์กระดาษสาในปัจจุบันมาจาก(ตอบได้

มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ความรู้ดั้งเดิมของครอบครัว/ชุมชน	☐ พัฒนาด้วยตนเอง
☐ นายจ้างหรือผู้ประกอบการที่สังกัดอยู่	☐ หน่วยงานภาครัฐ
☐ การฝึกฝนและแลกเปลี่ยนความรู้ภายในกลุ่ม	☐ อื่นๆ ระบุ.....

2. ท่านเคยเข้ารับการฝึกอบรมที่จัดโดยหน่วยงานภาครัฐหรือสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้อง
 โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ในด้านใดต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 ด้านการบริหารจัดการ   ด้านการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ ในการผลิต
 ด้านการตลาด   ด้านการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ
 ด้านการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์
3. หากท่านเคยเข้ารับการฝึกอบรมฯ ตามข้อ 2 ท่านเคยนำความรู้ใดไปใช้ในการทำงานจริง
 ไปรระบุและอธิบาย.....

สภาพความเป็นจริง ที่เกิดขึ้นจากโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ในประเด็นดังต่อไปนี้	ระดับความเป็นจริง		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
4. มีการเปลี่ยนแปลงกระบวนการผลิตที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้			
5. เกิดผลิตภัณฑ์กระดาษสาที่ผ่านการพัฒนาให้มีคุณภาพตรง ความต้องการของตลาดมากขึ้น			
6. เกิดผลิตภัณฑ์กระดาษสาในรูปแบบใหม่ๆ			
7. มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารจัดการในการผลิตและ ประกอบการ			
8. เกิดความรู้ใหม่ๆ ในด้านการตลาด			
9. มีการปรับเปลี่ยนและแบ่งปันความรู้ใหม่ๆ ในการทำ กระดาษสาและผลิตภัณฑ์กระดาษสาในชุมชน			
10. ทำให้ท่านได้รับการฝึกอบรมความรู้ใหม่ๆ โดยภาครัฐหรือ สถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับโครงการฯ			

ส่วนที่ 5 ความพึงพอใจในโครงการฯ และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการ

ความพึงพอใจในโครงการฯ

1. ท่านมีความพึงพอใจในโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์โดยรวมเพียงใด

มาก   ปานกลาง   น้อย

กรุณาให้เหตุผลประกอบ.....

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการฯ

2. ด้านแหล่งทุน.....
3. ด้านการตลาด.....
4. ด้านการฝึกอบรม.....
5. ด้านการประชาสัมพันธ์.....
6. ด้านการคัดสรรหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์.....
7. ด้านการจัดงานแสดงและจำหน่ายสินค้า และนิทรรศการ OTOP.....
8. ด้านอื่นๆ ระบุ.....
9. สิ่งที่ท่านอยากให้ภาครัฐทำ หรือปัญหาที่ท่านอยากให้ภาครัฐเข้ามาช่วยเหลือหรือ
แก้ไขมากที่สุดคือ.....

ขอขอบคุณที่ท่านสละเวลาให้ข้อมูล

จ.ส.ต. คชลธร แก้วฟอง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

แบบสัมภาษณ์การค้นคว้าแบบอิสระ
เรื่อง การประเมินศักยภาพธุรกิจชุมชนในโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์
: ของ ตำบลมะขามหวาน อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่
(สัมภาษณ์ประธานกรรมการกลุ่มผู้ผลิตกระดาษสาในตำบลมะขามหวาน)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่ม

1. ชื่อกลุ่ม.....
2. เริ่มก่อตั้งเมื่อ.....จำนวนสมาชิกกลุ่มเมื่อเริ่มก่อตั้ง.....คน
3. ทุนเริ่มต้น.....บาท แหล่งทุน.....
4. วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกลุ่ม.....
5. วัตถุประสงค์ในการเข้าร่วม โครงการฯ.....
6. จำนวนสมาชิกก่อนที่กลุ่มเข้าร่วม โครงการ.....คน จำนวนสมาชิกในปัจจุบัน.....คน
7. เงินทุนหมุนเวียนของกลุ่มในปัจจุบัน.....บาท แหล่งที่มาของทุน.....

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการผลิตกระดาษสา และผลิตภัณฑ์กระดาษสา

1. ความรู้ที่ใช้ในการผลิตสินค้า/ผลิตภัณฑ์มาจาก.....
2. รูปแบบและระดับการผลิตฯ.....
3. ผลิตภัณฑ์ที่เกิดขึ้นจากการผลิตฯ.....
4. วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตและแหล่งที่มา
  - 1..... 2.....
  - 3..... 4.....
5. กระบวนการผลิตทำให้เกิดของเสียดังนี้
  - 1..... 2.....
  - 3..... 4.....
6. กลุ่มมีวิธีบำบัดของเสียนี้ได้อย่างไร
  - 1..... 2.....
  - 3..... 4.....

ส่วนที่ 3 ปัจจัยด้านการบริหารจัดการกลุ่มฯ

1. รูปแบบในการรวมกลุ่ม.....
2. การวางแผนการทำงานของกลุ่ม :
  - มีกำหนดเป้าหมายในการทำงานของกลุ่มไว้อย่างไร
    - 1.....2.....3.....
  - มีการกำหนดแผนการทำงานอย่างชัดเจนหรือไม่ อย่างไร โดยใคร.....
  - มีระยะเวลาของแผนงานดังกล่าว.....ปี
3. การจัดองค์กร :
  - โครงสร้างของกลุ่ม มีใครเป็นผู้บังคับบัญชา/รับผิดชอบ.....
  - จำนวนสมาชิกทั้งหมด/ตำแหน่ง/ความรับผิดชอบ.....
  - มีการจัดแบ่งงานเป็นแผนก/ฝ่าย หรือไม่ อย่างไร.....
  - มีการกระจายอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจนหรือไม่ อย่างไร.....
  - ใครคือผู้มีอำนาจสูงสุด.....
  - ใครคือผู้มีอำนาจในการกำหนดแผนงานขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงาน.....
  - ใครคือผู้มีอำนาจในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหา.....
4. การจัดทีมงาน :
  - มีการจัดแบ่งงานกันหรือไม่ อย่างไร.....
  - มีการสอนงานกันหรือไม่ อย่างไร.....
  - มีการจัดฝึกอบรม หรือพัฒนาฝีมือในด้านต่างๆ ภายในกลุ่มหรือไม่ อย่างไร.....
  - .....
  - มีการจัดประชุมเพื่อระดมความคิดเห็นในด้านต่างๆ กันหรือไม่ อย่างไร.....
  - ถ้ามี ใครเป็นผู้นำเสนอข้อมูลในการประชุม.....
  - ใครเป็นผู้ตัดสินใจในการประชุม.....
5. ลักษณะการสื่อสารภายในกลุ่ม (ใช้วาจา/กำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร/อื่นๆ).....
6. การควบคุมการทำงาน :
  - มีการควบคุมการทำงานในด้านต่างๆ อย่างเป็นระบบหรือไม่ อย่างไร.....
7. รูปแบบในการแบ่งปันผลประโยชน์ในกลุ่มฯ.....

ส่วนที่ 4 การมีส่วนร่วมกับโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์

กลุ่มได้มีส่วนร่วมในโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ในกิจกรรมลักษณะต่อไปนี้หรือไม่ ถ้ามี โปรดระบุหรืออธิบาย

- มีส่วนร่วมในการชี้ปัญหาของโครงการฯ ตลอดจนเสนอแนะแนวทางแก้ปัญหา.....
- มีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของโครงการฯ.....
- มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของโครงการฯ ที่ภาครัฐจัดขึ้น.....
- มีส่วนร่วมในการประเมินผลกิจกรรมของโครงการฯ.....

ส่วนที่ 5 มีการรวมตัวเป็นเครือข่ายและประสานความร่วมมือระหว่างกลุ่มอย่างไร.....

.....

ส่วนที่ 6 ปัญหาของกลุ่ม และสมาชิกในกลุ่มที่ยังต้องแก้ไข.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ขอขอบคุณที่ท่านเสียสละเวลาให้ข้อมูล

วันที่สัมภาษณ์...../...../.....

จ.ส.ต.คชลธร แก้วฟอง

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

แบบสัมภาษณ์ การค้นคว้าแบบอิสระ
เรื่อง การประเมินศักยภาพธุรกิจชุมชนในโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์

: ของ ตำบลมะขุนหวาน อำเภอต้นป้าตอง จังหวัดเชียงใหม่

(สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ของรัฐที่รับผิดชอบ และประสานการปฏิบัติงานโครงการฯ ในตำบลมะขุนหวาน)

ส่วนที่ 1 แนวทางการดำเนินโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ของตำบลมะขุนหวาน

1. การรับมอบนโยบายหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ เมื่อไหร่ อย่างไร.....
.....
2. งบประมาณของโครงการฯ และการใช้งบประมาณ.....
.....
3. กำลังเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน และลักษณะการทำงาน.....
.....
4. มีการวางแผนดำเนินงานตามโครงการ อย่างไร.....
.....

ส่วนที่ 2 ผลการปฏิบัติงานตามแผนงานของโครงการ มีกิจกรรมที่เกิดขึ้นในระหว่างปี 2545-2548 ในด้านต่างๆ สรุปได้ดังนี้

1. ด้านการประชาสัมพันธ์.....
.....
2. ด้านแหล่งทุน.....
.....
3. ด้านการส่งเสริมการตลาด.....
.....
4. ด้านการฝึกอบรม.....
.....
5. ด้านการคัดสรรหนึ่งผลิตภัณฑ์ หนึ่งตำบล.....
.....
6. ด้านการจัดนิทรรศการ OTOP และงานแสดง+จำหน่ายสินค้า OTOP.....
.....
7. อื่นๆ ระบุ.....
.....

ส่วนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการ และแนวทางแก้ไขในปีต่อไป

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ท่านสละเวลาให้ข้อมูล
วันที่สัมภาษณ์...../...../.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

ภาคผนวก ข

ข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้าน

1. สภาพทางภูมิศาสตร์

1.1 สภาพทางกายภาพ

ที่ตั้ง บ้านดงป่าซาง หมู่ที่ 6 ตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลมะขุนหวาน อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นตำบลในเขตการปกครองของอำเภอสันป่าตอง ตำบลมะขุนหวาน มีหมู่บ้านทั้งหมดจำนวน 7 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านสันทราย บ้านขุนคอง บ้านยังหวีด บ้านม่วงพื๋น่อง บ้านมะขุนหวาน บ้านดงป่าซาง และบ้านดงป่าจั่ว มี 2 หมู่บ้าน ที่อยู่ในเขตเทศบาลตำบลบ้านกลาง คือ บ้านยังหวีด และบ้านม่วงพื๋น่อง มีประชากรทั้งสิ้นจำนวน 5,540 คน เป็นชาย 2,686 คน และหญิง 2,854 คน ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลมะขุนหวาน ตั้งอยู่เลขที่ 9 หมู่ที่ 5 บ้านมะขุนหวาน ตำบลมะขุนหวาน อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ เดิมตำบลมะขุนหวานอยู่ในเขตการปกครองของตำบลมะขามหลวง ต่อมาได้แยกตัวมาตั้งเป็นตำบลมะขุนหวาน เมื่อปี พ.ศ. 2538 มาจนกระทั่งถึงปัจจุบัน

อาณาเขตติดต่อ เส้นทางการคมนาคมเข้าสู่ตำบล จากตัวจังหวัดเชียงใหม่เดินทางสู่อำเภอสันป่าตอง โดยใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 107 (แผนภาพที่ 1.1) มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่โดยรอบ ดังต่อไปนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ ตำบลมะขามหลวง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่
ทิศใต้	ติดต่อกับ ตำบลแม่ก้ำ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ ตำบลแม่ก้ำ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ ตำบลบ้านกลาง อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

อาณาเขตที่ตั้ง ของหมู่ที่ 6 บ้านดงป่าซาง อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอประมาณ 8 กิโลเมตร และอยู่ห่างจากตัวจังหวัด ประมาณ 30 กิโลเมตร นอกจากนี้ภายในหมู่บ้านมีเส้นทางคมนาคมหลัก 1 เส้นทาง ซึ่งสามารถติดต่อกับชุมชนอื่นๆ ภายในตำบลเดียวกันได้ คือ ถนนสายสันป่าตอง ซึ่งมีระยะทาง 9 กิโลเมตร สภาพถนนเป็นลักษณะคอนกรีต มีการลาดยางสลับกันบางส่วน ถือว่าเป็นเส้นทางที่เดินทางสะดวกที่สุดในหมู่บ้าน นอกจากนี้มีเส้นทางลัดอีก 1 เส้นทาง แต่สภาพถนนไม่สะดวกเท่ากับเส้นทางคมนาคมหลัก

ลักษณะพื้นที่ และการใช้พื้นที่ สภาพทั่วไปของพื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม หมู่บ้านมีพื้นที่รวมทั้งสิ้น 950 ไร่ โดยสัดส่วนของพื้นที่เพื่อประโยชน์ใช้สอยต่างๆ แบ่งได้เป็น พื้นที่นา ไร่ยถะ 30 ที่สวน ไร่ยถะ 50 และที่พักอาศัย ไร่ยถะ 20 ประชากรส่วนใหญ่ในพื้นที่ประกอบอาชีพทางการเกษตร ซึ่งโดยมากเป็นการทำสวนลำไย รองลงมา ได้แก่ การทำนา และการทำสวนผัก ตามลำดับ

แหล่งน้ำ มีคลองชลประทานไหลผ่าน แหล่งน้ำของหมู่บ้านได้มาจาก บ่อน้ำตื้นส่วนตัว จำนวนทั้งสิ้น 150 บ่อ ซึ่งสามารถใช้งานได้ จำนวน 70 บ่อ และบ่อบาดาลส่วนตัว จำนวนทั้งสิ้น 200 บ่อ ซึ่งสามารถใช้งานได้ทุกบ่อ ส่วนบ่อน้ำสาธารณะมี 1 บ่อ และสามารถใช้งานได้ หมู่บ้านยังไม่มีน้ำประปาใช้ ส่วนน้ำผิวดินยังไม่พบแหล่งที่มีคุณภาพและเหมาะสม ถือได้ว่าทุกครัวเรือนภายในหมู่บ้านมีแหล่งน้ำเพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภคที่อุดมสมบูรณ์เพียงพอต่อการใช้ตลอดปี และเพียงพอสำหรับใช้ในการเกษตร

1.2 สาธารณูปโภค

ในรอบระยะเวลา 10 ปี ที่ผ่านมา หมู่บ้านมีการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาในหลายด้าน ดังนี้

การคมนาคม ภายในหมู่บ้านมีเส้นทางคมนาคมหลัก 1 เส้นทาง ซึ่งสามารถติดต่อกับชุมชนอื่นๆ ภายในตำบลเดียวกันได้คือ ถนนสายสันป่าตอง ซึ่งมีระยะทาง 9 กิโลเมตร สภาพถนนเป็นลักษณะถนนคอนกรีต มีการลาดยางสลับกั้นบางส่วน ถือเป็นเส้นทางที่เดินทางสะดวกที่สุดในหมู่บ้าน นอกจากนี้มีเส้นทางลัดอีก 1 เส้นทาง แต่สภาพถนนไม่สะดวกเท่ากับเส้นทางคมนาคมหลัก

น้ำกินน้ำใช้ ถือได้ว่าทุกครัวเรือนภายในหมู่บ้านมีแหล่งน้ำเพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภคที่อุดมสมบูรณ์เพียงพอต่อการใช้ตลอดปี และเพียงพอสำหรับใช้ในการเกษตร

ไฟฟ้า หมู่บ้านคงป่าซางทุกหลังคาเรือนมีไฟฟ้าใช้ แต่ประชากรยังไม่มีน้ำประปาใช้ภายในหมู่บ้าน จึงใช้น้ำจากบ่อบาดาล

การโทรคมนาคม โทรศัพท์บ้านมีประชากรใช้ทั้งสิ้น จำนวน 100 ครัวเรือน ส่วนโทรศัพท์สาธารณะประจำหมู่บ้านมีจำนวน 2 ตู้

สถานพยาบาล ที่อยู่ใกล้หมู่บ้านมากที่สุด คือ สถานีอนามัยมะขุนหวาน ตั้งอยู่ห่างจากหมู่บ้านประมาณ 2 กิโลเมตร และชาวบ้านนิยมไปใช้บริการกันมากที่สุด เกี่ยวกับการบริการสาธารณสุขในหมู่บ้านมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก/อนุบาล 1 แห่ง มีลาน/สนามกีฬา ของหมู่บ้าน

โรงเรียน ภายในหมู่บ้านไม่มีโรงเรียนเนื่องจากขาดแคลนบุคลากรผู้สอน ทำให้เยาวชนในหมู่บ้านต้องย้ายไปศึกษาต่อที่โรงเรียนบ้านคงป่าจิว ตั้งอยู่ที่หมู่ 7 ซึ่งหมู่บ้านอยู่ใกล้เคียงกัน

มีกลุ่มผู้ผลิตกระดาษสาตั้งอยู่ในบริเวณเดียวกัน จำนวนทั้งสิ้น 11 กลุ่ม ทำการผลิตกระดาษสาและผลิตภัณฑ์แปรรูปกระดาษสา

สถาบันการเงิน ธนาคารที่ตั้งอยู่ใกล้หมู่บ้านที่สุด คือ ธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาสันป่าตอง ตั้งอยู่บริเวณด้านหน้าที่ว่าการอำเภอสันป่าตอง ซึ่งอยู่ห่างจากหมู่บ้าน ประมาณ 8 กิโลเมตร นอกจากธนาคารแล้วยังมีแหล่งเงินกู้ที่สำคัญของประชาชนในหมู่บ้าน คือ เงินกองทุนหมู่บ้านที่ได้จัดตั้งกันขึ้นเองภายในหมู่บ้านซึ่งมีการให้กู้ยืมภายในวงเงินที่กำหนด ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 1.5 ต่อเดือน ระยะเวลาชำระหนี้ไม่เกิน 6 เดือน

สถานที่ราชการ ไม่มีสถานที่ราชการ

ร้านค้า ปัจจุบันร้านค้าในหมู่บ้านมีจำนวนทั้งสิ้น 7 แห่ง สามารถแยกได้เป็นร้านอาหาร 1 แห่ง และร้านขายของชำ จำนวน 6 แห่ง ซึ่งเป็นแหล่งที่ชาวบ้านนิยมไปจับจ่ายใช้สอย เนื่องจากระยะทางจากหมู่บ้านไปยังตัวอำเภอก่อนข้างไกล ทำให้การเดินทางไม่สะดวก ในหมู่บ้านมีโรงสี 1 แห่ง และมีสถานีบริการน้ำมัน 3 แห่ง เป็นสถานีบริการน้ำมันหลอดขนาดเล็ก

2. ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน

หมู่ที่ 6 บ้านดงป่าซาง ตำบลมะขุนหวาน อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ มีประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่ยาวนาน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2304 รวมอายุประมาณ 245 ปี บ้านดงป่าซาง มีประวัติความเป็นมาจากการที่กลุ่มชาวบ้านได้อพยพย้ายถิ่นฐานมาจากอำเภอป่าซาง เนื่องจากประสบปัญหาความอดอยากแล้งแล้น จึงพากันมาตั้งรกรากที่หมู่บ้านแห่งนี้ เพราะเห็นว่าหมู่บ้านมีความอุดมสมบูรณ์ มีป่าไม้และแหล่งน้ำ ที่เหมาะสมต่อการสร้างบ้านเรือน และสภาพพื้นที่ในสมัยนั้นเอื้อประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพเลี้ยงตนเอง ต่อมาผู้คนได้ขยายครอบครัวกันเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ จนกระทั่งถึงปัจจุบันประชากรในหมู่บ้าน มีจำนวนทั้งสิ้น 243 หลังครัวเรือน

3. สภาพทางสังคม และเศรษฐกิจ

3.1 สภาพทางสังคม

ประชากร สภาพโดยทั่วไปของประชากรบ้านดงป่าซาง หมู่ที่ 6 มีจำนวนครัวเรือนในหมู่บ้านทั้งสิ้นจำนวน 243 ครัวเรือน ซึ่งมีการกระจายตัวอยู่ทั่วไปในพื้นที่ จำนวนประชากร 837 คน คิดเป็นสัดส่วน ร้อยละ 15.11 ของประชากรทั้งตำบล เป็นชาย 391 คน และหญิง 425 คน จำนวนสมาชิกในครัวเรือน โดยเฉลี่ย 3 คน ต่อครัวเรือน (ตารางที่ 11 และ 12)

หมู่บ้าน	ชาย	หญิง	รวม
บ้านสันทราย	268	302	570
บ้านขุนคง	259	249	508
บ้านอ้งหวีค	144	158	302
บ้านม่วงพี่น้อง	792	792	1,584
บ้านมะขุนหวาน	390	405	795
บ้านคงป่าซาง	391	446	837
บ้านคงป่าจิว	442	502	944
รวม	2,686	2,854	5,540

หมายเหตุ : ข้อมูลจากการสำรวจ ณ วันที่ 29 มีนาคม 2549.

ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลมะขุนหวาน, 2549

ประชากรทั้งหมดของตำบล	5,540 คน
ชาย	2,686 คน
หญิง	2,854 คน
(ไม่รวม ม.3 และ ม.4 เนื่องจากอยู่ในเขตเทศบาล)	3,654 คน
รวมครัวเรือนทั้งหมด จำนวน	1,169 ครัวเรือน

ตารางที่ 12 จำนวนประชากร บ้านคงป่าซาง หมู่ที่ 6

ประชากรของบ้านคงป่าซาง	จำนวน
ประชากรทั้งหมดของบ้านคงป่าซาง	837 คน
ชาย	391 คน
หญิง	446 คน
ความหนาแน่นเฉลี่ย	3 คน/ครัวเรือน
รวมครัวเรือนทั้งหมด	234 ครัวเรือน

ที่มา : กำนันตำบลมะขุนหวาน นายทวี สมถา ณ วันที่ 25 มีนาคม 2549.

อายุ ช่วงอายุของประชากรในหมู่บ้านมีการจำแนกออกเป็นช่วงอายุตามสัดส่วนของจำนวนประชากรทั้งหมด โดยได้จำแนกอายุออกเป็น 5 ช่วง เพื่อให้เห็นถึงวัยทำงานของประชากรในหมู่บ้าน (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 13 ช่วงอายุจำนวนประชากร บ้านดงป่าซาง หมู่ที่ 6 จำแนกตามช่วงอายุ

ช่วงอายุ	สัดส่วน (ร้อยละ)
≤ 13 ปี	20
14 – 19 ปี	20
20 – 44 ปี	30
45 – 60 ปี	20
60 ปีขึ้นไป	10
รวม	100

ที่มา: กำหนดค่าประมาณขนาดของประชากร นายทวี สมถา ณ วันที่ 25 มีนาคม 2549.

จากข้อมูลในตารางพบว่า ประชากรส่วนใหญ่(ร้อยละ 30) อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 20 – 44 ปี ซึ่งเป็นช่วงอายุที่อยู่ในวัยแรงงาน รองลงมาจะอยู่ในช่วงอายุต่ำกว่า 14 ปี 14 – 19 ปี และช่วงอายุ 45 – 60 ปี

ระดับการศึกษา ระดับการศึกษาของประชากรในหมู่บ้านดงป่าซางส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ที่พออ่านออกเขียนได้ กล่าวคือ มีผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงร้อยละ 50 ของประชากรทั้งหมด รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 15 ของประชากรทั้งหมด ส่วนผู้ไม่รู้หนังสือมีสัดส่วนเพียง ร้อยละ 3 ของประชากรทั้งหมด (ตารางที่ 4) เหตุที่ประชากรในหมู่บ้านมีระดับการศึกษาดังนั้น เนื่องมาจากต้องประกอบอาชีพทำการเกษตร ทำให้ไม่มีเวลาในการศึกษาต่อ ประกอบกับสถานศึกษาขาดแคลนบุคลากรในการสอน ทำให้ต้องเดินทางไปเรียนห่างไกลจากหมู่บ้าน ซึ่งเสียค่าใช้จ่ายมากพอสมควร

ตารางที่ 14 ระดับการศึกษาประชากรบ้านดงป่าซาง หมู่ที่ 6

ระดับการศึกษาสูงสุดของประชากร	สัดส่วน (ร้อยละ)
ประถมศึกษา (ป.1 – ป.6)	50
มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1 – ม.3)	15
มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4 – ม.6)	10
ปริญญาตรี	5
อื่นๆ	
- ป.ว.ช.	8
- ป.ว.ส.	8
- ไม่รู้หนังสือและพิการ	4
รวม	100

ที่มา: องค์การบริหารส่วนตำบลมะขาม, 2549.

การรวมกลุ่มในหมู่บ้าน หมู่บ้านดงป่าซางมีการรวมกลุ่มกันเพื่อประกอบกิจกรรมต่างๆ ที่ก่อให้เกิดประโยชน์โดยรวมแก่ชุมชน ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นกลุ่มต่างๆ ได้ทั้งสิ้นจำนวน 8 กลุ่ม คือ กลุ่มอาชีพผลิตยางเสาะเคราะห์ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มกองทุนหมู่บ้าน กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มผลิตภัณฑ์กระดาษสา กลุ่มหนุ่มสาว กลุ่มเกษตรกร และกลุ่มเลี้ยงวัว โดยแต่ละกลุ่มจะมีรายละเอียดเกี่ยวกับหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนและบทบาทของกลุ่มต่อชุมชนในด้านต่างๆ ที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านต่อไปในอนาคต ดังนี้ (ตารางที่ 1)

1. **กลุ่มอาชีพผลิตยางเสาะเคราะห์** จัดตั้งปี พ.ศ. 2510 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่สมาชิกที่เสียชีวิต โดยมีการจัดสรรเงินให้ความช่วยเหลือแก่ครอบครัวของสมาชิกและร่วมงานต่างๆ ในหมู่บ้านตามโอกาส
2. **กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร** จัดตั้งปี พ.ศ. 2530 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวมกลุ่มกันขึ้นเพื่อให้แม่บ้านได้มีอาชีพเสริม เช่น แปรรูปอาหาร เป็นต้น และยังมีการจัดกิจกรรมเพื่อการสร้างสรรค์ชุมชน เช่น การพัฒนาทัศนียภาพในชุมชนให้น่าอยู่
3. **กลุ่มกองทุนหมู่บ้าน** จัดตั้งปี พ.ศ. 2533 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เงินกู้แก่ชาวบ้านในหมู่บ้านทำให้สมาชิกไม่ต้องกู้เงินนอกระบบและไม่ต้องเสียดอกเบี้ยในอัตราที่สูงเกินไป และเข้าร่วมงานต่างๆ ของหมู่บ้านตามช่วงเทศกาล
4. **กลุ่มผู้สูงอายุ** จัดตั้งปี พ.ศ. 2535 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวมกลุ่มกันขึ้นเพื่อให้ผู้สูงอายุได้มีอาชีพเสริม เช่น ผลิตเครื่องจักรสาน ทำเชือกจากกระดาษสา เป็นต้น การทำกิจกรรมร่วมกันและให้ผู้สูงอายุได้มีโอกาสพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
5. **กลุ่มผลิตภัณฑ์กระดาษสา** จัดตั้งปี พ.ศ. 2537 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้กลุ่มฯ ได้สร้างอาชีพเสริมให้แก่ชุมชนทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น มีส่วนทำให้ชุมชนได้รับการพัฒนาที่ดีขึ้นจากการได้รับรางวัลหนึ่งผลิตภัณฑ์ หนึ่งตำบล
6. **กลุ่มหนุ่มสาว** จัดตั้งปี พ.ศ. 2540 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นการรวมกลุ่มกันของเยาวชนในหมู่บ้านเพื่อร่วมกันใช้เวลาว่างประกอบกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ อาทิ เช่น การจัดแข่งขันกีฬาเชื่อมความสัมพันธ์ในหมู่บ้าน เป็นต้น
7. **กลุ่มเกษตรกร** จัดตั้งปี พ.ศ. 2540 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือในการจัดหาทุนให้แก่สมาชิกกู้ยืม และจัดสรรเงินของกลุ่มช่วยเหลือสังคมตามโอกาส
8. **กลุ่มเลี้ยงวัว** จัดตั้งปี พ.ศ. 2542 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ชาวบ้านในหมู่บ้านมีงานทำ และมีรายได้เพิ่มขึ้น และช่วยเหลืองานของหมู่บ้านตามโอกาส

ตารางที่ 15 หน่วยงานที่ให้การสนับสนุนกลุ่มต่างๆ ในชุมชน

กลุ่ม	ปีที่ก่อตั้ง	หน่วยงานให้การสนับสนุน	บทบาท/หน้าที่ต่อชุมชน
1. กลุ่มฌาปนกิจสงเคราะห์	2510	- ความร่วมมือจากชาวบ้านในพื้นที่	- ให้ความช่วยเหลือแก่สมาชิกที่เสียชีวิต - มีการจัดสรรเงิน ให้ความช่วยเหลือแก่ครอบครัวของสมาชิก - ร่วมงานต่างๆ ในหมู่บ้านตามโอกาส
2. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	2530	- สำนักงานเกษตรอำเภอ - กรมการพัฒนาชุมชน - สำนักงานเกษตรจังหวัด - องค์การบริหารส่วนตำบลมะขูนหวาน	- รวมกลุ่มกันขึ้นเพื่อให้แม่บ้านได้มีอาชีพเสริม เช่น แปรรูปอาหาร เป็นต้น - มีการจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาสร้างเสริมชุมชน เช่น การพัฒนาทัศนียภาพในชุมชนให้น่าอยู่
3. กลุ่มกองทุนหมู่บ้าน	2533	- ความร่วมมือจากชาวบ้านในพื้นที่	- ให้เงินกู้แก่ชาวบ้านในหมู่บ้านทำให้สมาชิกไม่ต้องกู้เงินนอกระบบและไม่ต้องเสียดอกเบี้ยในอัตราที่สูงเกินไป - เข้าร่วมงานต่างๆ ของหมู่บ้านตามช่วงเทศกาล
4. กลุ่มผู้สูงอายุ	2535	- กรมการพัฒนาชุมชน - สถานีอนามัยตำบลมะขูนหวาน - องค์การบริหารส่วนตำบลมะขูนหวาน	- รวมกลุ่มกันขึ้นเพื่อให้ผู้สูงอายุได้มีอาชีพเสริม เช่น ผลิตเครื่องจักรสาน ทำเชือกจากกระดาษสา เป็นต้น - มีการรวมกลุ่มกันเพื่อทำกิจกรรมร่วมกันและให้ผู้สูงอายุได้มีโอกาสพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน
5. กลุ่มผลิตภัณฑ์กระดาษสา	2537	- ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 1 - องค์การบริหารส่วนตำบลมะขูนหวาน - สำนักงานเกษตรตำบล - สำนักงานเกษตรอำเภอ - เจ้าหน้าที่โครงการพัฒนาชนบท สมบูรณ์แบบ	- กลุ่มฯ ได้สร้างอาชีพเสริมให้แก่ชุมชนทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น - กลุ่มฯ มีส่วนทำให้ชุมชนได้รับการพัฒนาที่ดีขึ้นจากการได้รับรางวัลหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ - กลุ่มฯ ทำให้ชาวบ้านเกิดการรวมกลุ่มกันและก่อให้เกิดการ

		-กรมการพัฒนาชุมชน -โครงการไทยตำบลคอตคอม -กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม -บริษัทอินเตอร์เนตประเทศไทย	ทำงานร่วมกันเป็นทีม -กลุ่มฯ ได้เข้าร่วมงานต่างๆ ของหมู่บ้านตามช่วงเทศกาล -ได้จัดสรรเงินสวัสดิการของกลุ่มฯ เพื่อใช้สำหรับให้ความสนับสนุนช่วยเหลือแก่ชุมชนตามโอกาสต่างๆ
6.กลุ่มหนุ่มสาว	2540	-องค์การบริหารส่วนตำบลสบเปิง -กรมการพัฒนาชุมชน	-เป็นการรวมกลุ่มกันของเยาวชนในหมู่บ้านเพื่อร่วมกันใช้เวลาว่างประกอบกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ อาทิ เช่น การจัดแข่งขันกีฬาเชื่อมความสามัคคีในหมู่บ้าน เป็นต้น
7.กลุ่มเกษตรกร	2540	-สำนักงานเกษตรตำบล/ ผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีตำบลมะขุนหวาน -กรมส่งเสริมการเกษตร -สำนักงานเกษตรตำบล -สำนักงานเกษตรอำเภอ	-ช่วยเหลือในการจัดหาทุนให้แก่สมาชิกกู้ยืม -จัดสรรเงินของกลุ่มช่วยเหลือสังคมตามโอกาส
8.กลุ่มเลี้ยงวัว	2542	-สำนักงานเกษตรตำบล -สำนักงานเกษตรอำเภอ	-ทำให้ชาวบ้านในหมู่บ้านมีงานทำและมีรายได้เพิ่มขึ้น -ช่วยเหลืองานของหมู่บ้านตามโอกาส

ที่มา: องค์การบริหารส่วนตำบลมะขุนหวาน, 2549.

3.2 สภาพเศรษฐกิจ

การประกอบอาชีพ การมีงานทำของประชากรในหมู่บ้านนั้น จำนวนประชากรที่มีงานทำทั้งสิ้น ประมาณ ร้อยละ 80 ของจำนวนประชากรทั้งหมู่บ้าน และประชากรที่ว่างงานมีจำนวนทั้งสิ้น ร้อยละ 20 ของจำนวนประชากรทั้งหมู่บ้าน ประชากรที่ทำงานส่วนใหญ่มีอาชีพทำการเกษตร เนื่องจากมีการทำสืบทอดกันมานาน ได้แก่ ทำสวนผลไม้ ทำนา ทำไร่ และทำสวนผัก อาชีพเสริมคือ หัตถกรรมผลิตภัณฑ์จากกระดาษ รับจ้างทั่วไป เลี้ยงสัตว์ ค้าขาย และงานหัตถกรรมผลิตภัณฑ์ตุ๊กตา และงานหัตถกรรมผลิตภัณฑ์จักรสาน

ตารางที่ 16 การทำงานของประชากรบ้านดงป่าซาง

ชนิดงาน/อาชีพ	สัดส่วนผู้ ทำอาชีพนี้* (ร้อยละ)	ช่วงเดือนที่ทำ	สาเหตุที่เลือกอาชีพนี้	หน่วยงานที่แนะนำ/ สนับสนุน	รายได้/ ครัวเรือน/ ปี(บาท)
อาชีพหลัก					
ทำนา	15	เม.ย - พ.ค. และ	ทำสืบทอดกันมาตั้งแต่ สมัยบรรพบุรุษ	-สำนักงานเกษตรตำบล -สำนักงานเกษตรอำเภอ -ศูนย์พัฒนาเทคโนโลยี ทางการเกษตรตำบล	6,000
ทำไร่	6	ม.ค. - มี.ค.	ปลูกถั่วเหลือง เนื่องจากหน่วยงาน เข้ามาให้ความรู้และ ส่งเสริมให้ทำการปลูก	-สำนักงานเกษตรตำบล -สำนักงานเกษตรอำเภอ -ศูนย์พัฒนาเทคโนโลยี ทางการเกษตรตำบล	3,000
ทำสวนผลไม้	70	ตลอดปี	สวนลำไย เนื่องจากทำ สืบทอดกันมาและมี สภาพพื้นที่อุดม สมบูรณ์เหมาะสมแก่ การทำสวนดั่งกล่าว	-สำนักงานเกษตรตำบล -สำนักงานเกษตรอำเภอ -ศูนย์พัฒนาเทคโนโลยี ทางการเกษตรตำบล	8,000
ทำสวนผัก	9	ม.ค. - มี.ค.	ปลูกกระเทียม เนื่องจากเป็นพืชที่ หน่วยงานเข้ามาให้ ความรู้และสนับสนุน ให้ปลูก	-สำนักงานเกษตรตำบล -สำนักงานเกษตรอำเภอ -ศูนย์พัฒนาเทคโนโลยี ทางการเกษตรตำบล	30,000

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ชนิดงาน/อาชีพ	สัดส่วนผู้ ทำอาชีพนี้* (ร้อยละ)	ช่วงเดือนที่ทำ	สาเหตุที่เลือกอาชีพนี้	หน่วยงานที่แนะนำ/ สนับสนุน	รายได้/ ครัวเรือน/ ปี(บาท)
อาชีพเสริม รับจ้างทั่วไป	5	เม.ย. – ก.ย.	เพื่อเป็นรายได้เสริม ในยามที่ว่างจากการ ทำงานหลัก	-	30,000
ค้าขาย	1	ตลอดปี	เพื่อเป็นรายได้เสริมใน ยามที่ว่างจากการ ทำงานหลัก	-	5,000
เลี้ยงสัตว์	2	ตลอดปี	เพื่อเป็นรายได้เสริมใน ยามที่ว่างจากการ ทำงานหลัก	-สำนักงานเกษตรตำบล -สำนักงานเกษตรอำเภอ -ศูนย์พัฒนาเทคโนโลยี ทางการเกษตรตำบล	5,000
งานหัตถกรรม ผลิตภัณฑ์จาก กระดาษสา	100	ตลอดปี	เพื่อเป็นรายได้เสริมใน ยามที่ว่างจากการ ทำงานหลัก	-ศูนย์ส่งเสริม อุตสาหกรรมภาคที่ 1 -อบต.มะขุนหวาน -สำนักงานเกษตรตำบล -สำนักงานเกษตรอำเภอ -เจ้าหน้าที่โครงการ พัฒนาชนบทสมบูรณ์ แบบ -กรมการพัฒนาชุมชน -โครงการไทยตำบล คอกคอม -กรมส่งเสริม อุตสาหกรรม -บริษัทอินเตอร์เน็ต ประเทศไทย	20,000

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ชนิดงาน/อาชีพ	สัดส่วนผู้ ทำอาชีพนี้* (ร้อยละ)	ช่วงเดือนที่ทำ	สาเหตุที่เลือกอาชีพนี้	หน่วยงานที่แนะนำ/ สนับสนุน	รายได้/ ครัวเรือน/ปี (บาท)
งานหัตถกรรม ผลิตภัณฑ์ตุ๊กตา	2	ตลอดปี	เพื่อเป็นรายได้เสริม ในยามที่ว่างจากการ ทำงานหลัก	-กรมการพัฒนา ชุมชน -องค์การบริหารส่วน ตำบลมะขูนหวาน	3,000
งานหัตถกรรม ผลิตภัณฑ์จักสาน	1	ตลอดปี	เพื่อเป็นรายได้เสริมใน ยามที่ว่างจากการ ทำงานหลัก	-สำนักงานเกษตร ตำบล -สำนักงานเกษตร อำเภอ -กรมการพัฒนา ชุมชน -องค์การบริหารส่วน ตำบลมะขูนหวาน	3,000

ที่มา: องค์การบริหารส่วนตำบลมะขูนหวาน, 2549.

รายได้เฉลี่ย ในหมู่บ้านคงป่าซางมีสภาพเศรษฐกิจโดยรวม ซึ่งส่วนมากประชากรในพื้นที่ประกอบอาชีพทางการเกษตร ทำสวนลำไยกันมากที่สุด รองลงมาทำนา และทำสวนผัก มีครัวเรือนที่ประกอบอาชีพเพาะปลูกทั้งสิ้น จำนวน 232 ครัวเรือน อีก 2 ครัวเรือนประกอบอาชีพทำนา และทำสวนผลไม้ ซึ่งแต่ละครัวเรือนประกอบอาชีพมากกว่า 1 อาชีพ รายได้ของประชากรในหมู่บ้านโดยเฉลี่ย ประมาณ 1,500 บาทต่อคนต่อเดือน หรือเฉลี่ยประมาณ 4,500 บาทต่อครัวเรือนต่อเดือน โดยแยกแหล่งรายได้ออกเป็น 2 ส่วน คือ รายได้จากภาคการเกษตร เฉลี่ย 1,000 บาทต่อคนต่อเดือน หรือเฉลี่ยประมาณ 3,000 บาทต่อครัวเรือนต่อเดือน ส่วนที่เหลือเป็นรายได้จากนอกภาคการเกษตรเฉลี่ยประมาณ 500 บาทต่อคนต่อเดือน หรือเฉลี่ยประมาณ 1,500 บาทต่อครัวเรือนต่อเดือน

อัตราค่าจ้างรายวัน ในส่วนของรายได้นอกภาคการเกษตรสามารถแบ่งออกเป็น 4 ส่วนคือ ส่วนแรกเป็นค่าจ้างงานฝีมือ/หัตถกรรมสามารถแบ่งตามชนิดของงานที่มีภายในหมู่บ้านได้ คือ งานผลิตกระดาษสาและผลิตภัณฑ์แปรรูปกระดาษสา และงานผลิตตุ๊กตา เฉลี่ยค่าจ้างประมาณ 70 บาท

ต่อคนต่อวัน ซึ่งเท่ากันทั้งชายหญิง ส่วนที่สองเป็นการรับจ้างทั่วไป สำหรับส่วนที่สามเป็นการจ้างด้านการเกษตร ซึ่งงานทั้ง 2 ประเภทที่มีค่าจ้างโดยเฉลี่ยประมาณ 80 บาทต่อคนต่อวัน เท่ากันทั้งชายหญิง ส่วนที่สี่เป็นการค้าขาย เฉลี่ยรายได้ต่อเดือนประมาณ 5,000 บาท

ลักษณะการถือครองที่ดิน กรรมสิทธิ์ในที่ดินทำกิน หมู่บ้านมีพื้นที่รวมทั้งหมด 950 ไร่ โดยครัวเรือนที่มีที่ดินเป็นของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 80 เฉลี่ยครัวเรือนละ 4 ไร่ ซึ่งมีเอกสารสิทธิ์เป็นของตนเองเป็นโฉนดที่ดิน ชาวบ้านส่วนใหญ่จะมีที่ดินทำกินเป็นของตนเองหรือเป็นของพ่อแม่ยกให้ มีเพียงบางส่วนที่ไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง ซึ่งครัวเรือนที่มีที่ดินทำกินไม่เพียงพอ มีการแก้ปัญหาโดยการเช่าที่ดินเพิ่มจำนวน 42 ครัวเรือน และมีครัวเรือนที่ไม่มีที่ดินทำกินจะต้องเช่าจำนวน 40 ครัวเรือน

4. ทูทางสังคม และภูมิปัญญาชาวบ้านของประชากรในหมู่บ้าน

วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาชาวบ้าน และความเชื่อ/ศรัทธา

หมู่บ้านมะขุนหวานมีวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาชาวบ้าน และความเชื่อ/ศรัทธา ที่ช่วยส่งเสริมให้หมู่บ้านสามารถพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเจริญก้าวหน้าและทำให้ประชากรในหมู่บ้านตระหนักถึงความสำคัญในการให้ความร่วมมือพัฒนาหมู่บ้านของตนเองให้ดีขึ้นต่อไป ดังนี้

วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต คนในชุมชน มีความสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในชุมชนอย่างเหนียวแน่น มีธรรมาศัยที่ดี และชาวบ้านมีความขยันในการทำงาน ซึ่งสังเกตจากการทำการเกษตรจะทำกันตลอดทั้งปี โดยการปลูกพืชสลับหมุนเวียนกันไปตลอด

วัฒนธรรมประเพณีที่สืบทอดกันมายาวนาน และยังคงถ่ายทอดมายังรุ่นลูกหลาน ได้อ่อนุรักษ์ประเพณีที่ดั้งเดิมนั้นไว้ต่อไป ซึ่งถือเป็นประเพณีที่ปฏิบัติสืบทอดกันมา โดยในรอบหนึ่งปีของหมู่บ้านมีการจัดงานประเพณีต่างๆ ดังต่อไปนี้

- เดือน มกราคม ทำบุญประเพณีปีใหม่ (ทำบุญตักบาตร) เลี้ยงผีบ้านผีเรือน
- เดือน เมษายน ทำบุญประเพณีสงกรานต์ (ปีใหม่เมือง มีการรดน้ำคำหัวผู้ที่เป็นที่เคารพนับถือของคนในหมู่บ้าน)
- เดือน มิถุนายน ทำบุญประเพณีเข้าพรรษา
- เดือน พฤศจิกายน ทำบุญประเพณีลอยกระทง (ทำบุญเดือนยี่เป็ง)
- เดือน ธันวาคม ทำบุญประเพณีสงกรานต์บูชาคุณอุสุเทพ และทำบุญประเพณีปอยหลวงของหมู่บ้าน

ความเชื่อ ในด้านความเชื่อและศรัทธาของคนในหมู่บ้าน จะมีประเพณีที่สืบทอดกันมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษ คือ การนับถือผีบ้านผีเรือน เป็นประเพณีการเลี้ยงผี ซึ่งจะจัดขึ้นปีละครั้งในช่วงต้นปีใหม่ เพราะเชื่อว่าผีบ้านผีเรือนเป็นผีคุ้มครองดูแลบ้าน ดังนั้นจึงควรมีการบวงสรวงเพื่อเป็นการตอบแทน

ทัศนคติ ของคนไทยในหมู่บ้าน จากการสอบถามผู้นำชุมชนเกี่ยวกับทัศนคติของคนในหมู่บ้านต่อโบราณสถาน โบราณวัตถุ และศิลปหัตถกรรม ที่มีอยู่ในหมู่บ้าน พบว่าโดยภาพรวมชาวบ้านมีความเลื่อมใสศรัทธาและตระหนักถึงคุณค่าของโบราณสถานและโบราณวัตถุ เนื่องจากเป็นประวัติศาสตร์ที่มีมายาวนาน ซึ่งแสดงถึงความเป็นมาของหมู่บ้าน ทำให้ชาวบ้านรักและหวงแหนในมรดกของท้องถิ่นซึ่งบรรพบุรุษได้ตั้งสมมาให้ชาวบ้านจึงได้ร่วมกันทำนุบำรุงโบราณสถานและโบราณวัตถุ โดยพยายามอนุรักษ์ให้แก่รุ่นลูกหลานสืบต่อไป

เป็นหมู่บ้านที่มีประวัติความเป็นมายาวนาน ตั้งแต่ พ.ศ. 2304 อายุถึง 245 ปี เป็นชุมชนโบราณที่อนุรักษ์วิถีชีวิตความเป็นอยู่สมัยบรรพบุรุษไว้ให้ชนรุ่นหลังได้ศึกษา

โบราณสถาน โบราณวัตถุ มีโบราณสถานอันเก่าแก่หมู่บ้านอันเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของชาวบ้านและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของชุมชนในชุมชน คือ วัดคงป่าซาง ซึ่งเป็นวัดเก่าแก่อตั้งขึ้นก่อนการตั้งหมู่บ้าน มีอายุกว่า 245 ปี

บุรณียบุคคล มีบุคคลที่ได้ทำประโยชน์ให้แก่หมู่บ้านและชาวบ้านให้ความเคารพนับถือดังนี้

- หลวงพ่อสุรินทร์ อายุ 31 ปี มีความสำคัญต่อหมู่บ้าน โดยเป็นผู้อบรมสั่งสอนชาวบ้านให้รู้เรื่องบาปบุญคุณโทษ และปลูกฝังให้เยาวชนอยู่ในศีลธรรมอันดีงาม ประพฤติปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามประเพณี

- กำนันทวี สมถา อายุ 44 ปี เป็นบุคคลที่ชาวบ้านให้ความเคารพศรัทธา มีความสำคัญต่อหมู่บ้านทั้งในตำแหน่งกำนันตำบลมะขูนหวาน และการเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก่ชาวบ้านที่มีปัญหาต่างๆ ได้อุทิศตนเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ทำหน้าที่ดูแลประสานงานกับหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการขอความร่วมมือช่วยเหลือกิจกรรมต่างๆ ของหมู่บ้าน ให้สามารถดำเนินไปได้อย่างราบรื่น

- มัคนายก อายุ 40 ปี มีความสำคัญต่อหมู่บ้านทำหน้าที่คอยช่วยเหลือกิจการงานต่างๆ ของวัดในส่วนรวมโดยทั่วไป ซึ่งเป็นบุคคลที่ชาวบ้านให้ความนับถือ

ภูมิปัญญา มีช่างที่มีฝีมือและมีความสามารถอยู่ในท้องถิ่นได้แก่ นายเรือน ปั่นแก้ว อายุ 53 ปี มีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพมานานประมาณ 34 ปี ช่างทำกระดาษสา ได้แก่

นายสิงห์คำ ต๊ะมา อายุ 39 ปี ตำแหน่งประธานกลุ่มแม่บ้านและเยาวชนพัฒนาหัตถกรรมบ้านดงป่า
 ชาง ซึ่งล้วนแต่มีประสบการณ์ที่ได้ร่ำเรียนมาและผ่านการทำงานมาไม่น้อยกว่า 14 ปี และยังได้
 ถ่ายทอดความรู้ต่างๆ ให้แก่ชนรุ่นหลังได้สืบทอดต่อไป การประกอบอาชีพของคนในชุมชนได้มีการ
 พัฒนามาเป็นลำดับจากการนำทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อ
 ท้องถิ่นชุมชน เช่น การนำไม้ไผ่จากในหมู่บ้านมาแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า เช่น การนำมาจักสานเป็น
 เครื่องใช้ต่างๆ ซึ่งถือเป็นการสร้างรายได้อีกทางหนึ่ง และยังมีหน่วยงานราชการต่างๆ ได้เข้ามาให้
 ความช่วยเหลือในด้านการส่งเสริมอาชีพให้แก่ชาวบ้าน ทำให้มีรายได้เพิ่มมากขึ้น เป็นการยกระดับ
 คุณภาพชีวิตของคนในชุมชนให้ดีขึ้น ได้แก่ สำนักงานเกษตรตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลมะขุน
 หวาน ศูนย์เศรษฐกิจภาคเหนือ ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 1 และกรมการพัฒนาชุมชน
 กระทรวงมหาดไทย

ประวัติหัตถกรรม/เครื่องมือเครื่องใช้ ความเป็นมาของงานหัตถกรรมในสมัยก่อน
 ชาวบ้านประกอบอาชีพทำการเกษตรเป็นอาชีพหลัก กอปรกับงานหัตถกรรมในหมู่บ้านซึ่งใน
 ระยะแรกนั้น จะเป็นงานจักสาน มีการนำไม้ไผ่ซึ่งเป็นทรัพยากรในพื้นที่ที่หาได้ง่ายและมีอยู่อย่าง
 มากมายมาใช้ในการจักสาน ส่วนใหญ่จะสานผลิตภัณฑ์ประเภทเครื่องมือเครื่องใช้สำหรับใช้สอยต่างๆ
 ซึ่งจะทำขึ้นใช้กันภายในครัวเรือน ต่อมาคนในหมู่บ้านได้แต่งงานแยกออกไปมีครอบครัวและย้ายไป
 อยู่ต่างถิ่นซึ่งมีการทำกระดาสากเป็นระยะเวลาหลายปี เมื่อย้ายกลับมาในหมู่บ้านก็ได้นำเอาวิชาความรู้
 เกี่ยวกับการทำกระดาสากกลับมาประกอบอาชีพที่บ้านเกิด ในปี พ.ศ. 2537 และได้ถ่ายทอดไปทั่ว
 หมู่บ้านซึ่งทำให้ชาวบ้านในพื้นที่มีอาชีพเสริมและมีรายได้เพิ่มมากขึ้น และได้ขยายไปยังหมู่บ้าน
 ใกล้เคียงอีกด้วย จนกระทั่งในปัจจุบันมีกลุ่มที่ทำผลิตภัณฑ์กระดาสากอยู่ด้วยกันรวมทั้งหมด จำนวน
 11 กลุ่ม ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีเครือข่ายร่วมกัน ถือได้ว่าเป็นกลุ่มที่มีขนาดใหญ่กลุ่มหนึ่งในตำบลมะขุน
 หวาน และได้สร้างชื่อเสียงให้แก่หมู่บ้านและตำบลจนเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย อีกทั้งภายใน
 หมู่บ้านมีการทำผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากสาเป็นอาชีพเสริมกันเกือบทุกหมู่บ้าน ในอนาคตต่อไปอาจ
 ได้รับการพัฒนาต่อเนื่องไปจนกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจอีกแห่งหนึ่ง เพื่อเป็นสถานที่เยี่ยม
 ชมและศึกษาดูงาน หรือสำหรับต้อนรับนักท่องเที่ยว เป็นต้น

5. ความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน

ในส่วนของหน่วยงานภาคเอกชนยังไม่มีหน่วยงานใดเข้ามาให้ความช่วยเหลือ ส่วนของ
 หน่วยงานทางภาครัฐนั้น มีหน่วยงานที่ได้ให้ความช่วยเหลือแก่หมู่บ้านในลักษณะของการให้การ
 สนับสนุนด้านต่างๆ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. องค์การบริหารส่วนตำบลมะขุนหวาน ให้ความช่วยเหลือในการจัดสร้างสาธารณูปโภคต่างๆ ทำให้หมู่บ้านมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดีขึ้น มีการพัฒนาปรับปรุงท้องถิ่นให้มีความเจริญก้าวหน้าโดยร่วมกับชาวบ้านในพื้นที่ เช่น การขุดลอกท่อระบายน้ำ การพัฒนาทัศนียภาพในบริเวณชุมชนให้น่าอยู่ และให้การสนับสนุนในด้านการเงินแก่ชุมชน ทั้งเงินบริจาค และเงินกู้ยืม

2. สำนักงานเกษตรตำบล/ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีตำบล ให้ความช่วยเหลือในด้านเทคโนโลยีทางการเกษตรให้แก่หมู่บ้านเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ดีขึ้น ช่วยส่งเสริมด้านเทคโนโลยีในการเลี้ยงสัตว์เพิ่มเติมผลผลิต และเป็นการลดต้นทุนให้แก่ชาวบ้าน ทำให้ชาวบ้านมีรายได้เพิ่มขึ้น และการให้คำปรึกษาแนะนำทางด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร ซึ่งเป็นแหล่งให้ความช่วยเหลือทางการเกษตรแก่ชาวบ้าน ให้สามารถนำเทคโนโลยีดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองได้

3. สำนักงานเกษตรอำเภอสันป่าตอง ให้ความช่วยเหลือในการจัดตั้งกลุ่มผู้ปลูกถั่วเหลืองขึ้น โดยช่วยจัดหาเมล็ดพันธุ์ และหาตลาดให้ เพื่อขจัดปัญหาพ่อค้าคนกลางในระยะยาว ช่วยส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ของหมู่บ้านทำให้ชาวบ้านมีรายได้เพิ่มขึ้น ตลอดจนให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับด้านการเกษตรแก่ชาวบ้าน

4. กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย โดยสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสันป่าตอง ได้ให้ความช่วยเหลือในการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการกลุ่ม การบรรจุภัณฑ์ และฝึกอบรมอาชีพเสริมแก่ชาวบ้านในชุมชน (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 ด้านการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการกลุ่ม การบรรจุภัณฑ์ และการส่งเสริมสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐ

หน่วยงาน	การส่งเสริมและสนับสนุนจากหน่วยงานของรัฐ	จำนวน ครั้ง/ปี
องค์การบริหารส่วนตำบลมะขุนหวาน	- ได้จัดสร้างสาธารณูปโภคต่างๆ ทำให้หมู่บ้านมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ดีขึ้น - ได้พัฒนาปรับปรุงท้องถิ่นชุมชนให้มีความเจริญก้าวหน้า โดยร่วมกับชาวบ้านในพื้นที่ เช่น การขุดลอกท่อระบายน้ำ การพัฒนาทัศนียภาพในบริเวณชุมชนให้น่าอยู่ เป็นต้น - ให้การสนับสนุนในด้านการเงินแก่ชุมชน ทั้งเงินบริจาคและเงินกู้ยืม	16
สำนักงานเกษตรตำบล/ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีตำบล	- ให้ความช่วยเหลือด้านเทคโนโลยีทางการเกษตรแก่หมู่บ้านชุมชนให้เกิดการพัฒนาที่ดีขึ้น	18

ตารางที่ 17 ต่อ

	<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมด้านเทคโนโลยีในการเลี้ยงสัตว์เพื่อเพิ่มผลผลิตและเป็นการลดต้นทุนให้แก่ชาวบ้าน ซึ่งทำให้ชาวบ้านมีรายได้เพิ่มมากขึ้น - ให้คำปรึกษาแนะนำด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร และเป็นแหล่งให้ความช่วยเหลือทางการเกษตรแก่ชาวบ้าน ให้สามารถนำเทคโนโลยีดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อตนเองได้ 	
สำนักงานเกษตรอำเภอ	<ul style="list-style-type: none"> - ให้ความช่วยเหลือด้านการจัดตั้งกลุ่มผู้ปลูกถั่วเหลืองขึ้น โดยช่วยจัดหาเมล็ดพันธุ์ และหาตลาดให้เพื่อขจัดปัญหาพ่อค้าคนกลางในระยะยาว - ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ของหมู่บ้านทำให้ชาวบ้านมีรายได้เพิ่มขึ้น - ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับด้านการเกษตรแก่ชาวบ้าน 	18
กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย (สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอฯ)	<ul style="list-style-type: none"> - ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการกลุ่มองค์กร, เงินทุน, การเขียนโครงการฯ การจัดทำแผนชุมชนฯลฯ - ส่งเสริมสนับสนุนการฝึกอบรม และประกอบอาชีพให้แก่หมู่บ้าน และชุมชนได้มีอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้ชาวบ้าน 	20

ที่มา : จากการสัมภาษณ์ประธานกลุ่ม นายสิงห์คำ ต๊ะมา วันที่ 29 มีนาคม 2549.

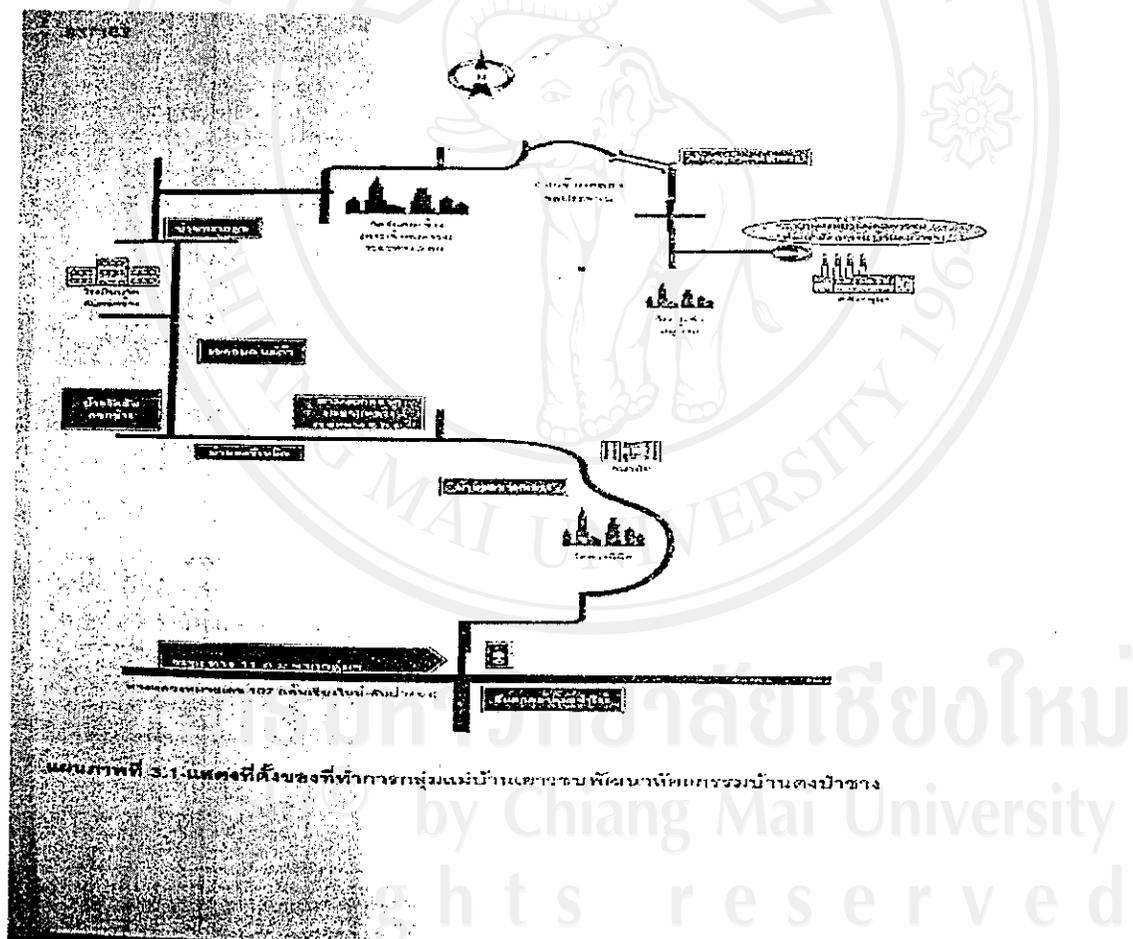
ภาคผนวก ก

กลุ่มผู้ผลิตกระดาษสาบ้านดงป่าซาง

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่ม

1.1 ชื่อสถานประกอบการ: กลุ่มแม่บ้านเยาวชนพัฒนาหัตถกรรมบ้านดงป่าซาง

1.2 สถานที่ตั้ง: 26/1 หมู่ที่ 6 บ้านดงป่าซาง ตำบลมะขุนหวาน อำเภอสันป่าตอง จังหวัด เชียงใหม่ 50120 โทรศัพท์ (053) 837162, 01-9808372, 01-9618070 และ 01-9612046

แผนที่ตั้ง

ที่ทำการของกลุ่มฯ อยู่ในบริเวณบ้านพักอาศัยของนายสิงห์คำ ต๊ะมา ประธานกลุ่มฯ การเดินทางไปยังกลุ่มฯ สามารถทำได้โดยเดินทางไปยังอำเภอสันป่าตอง จากที่ว่าการอำเภอตรงมาจนกระทั่งถึงแยกสัญญาณจราจรที่ 2 เลี้ยวซ้ายตรงสี่แยกตลาดมะจำโรง แล้วเดินทางมาประมาณ 6 กิโลเมตร ผ่านสามแยกตลาดมะขามหลวงตรงมาเรื่อยๆ ประมาณ 3 กิโลเมตร จะพบป้ายบอกทางเข้าวัดสันคอกช้าง(พระเจ้าตนหลวง) ทางด้านขวามือ เลี้ยวขวาตรงมาตามทางประมาณ 2 กิโลเมตร ถึงปากทางเข้าหมู่บ้านดงป่าซางข้ามถนนคลองชลประทานตรงมาสุดทางประมาณ 500 เมตร จะพบสามแยกหน้าวัดประจำหมู่บ้าน เลี้ยวซ้ายก่อนถึงหน้าวัดประมาณ 5 เมตรแล้วตรงเข้าไปประมาณ 500 เมตร จะพบที่ทำการกลุ่มฯ อยู่ทางด้านขวามือ ซึ่งสามารถสังเกตเห็นได้จากมีป้ายกลุ่มฯ ติดอยู่ด้านหน้าทางเข้าที่ทำการกลุ่มฯ ดังได้แสดงไว้ในภาพที่ 1

1.3 ผู้นำกลุ่มคนสำคัญ

ประวัติส่วนตัว นายสิงห์คำ ต๊ะมา อายุ 40 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ดำรงตำแหน่ง ประธานกลุ่มแม่บ้านและเยาวชนหัตถกรรมดงป่าซาง สมาชิกในครัวเรือนของประธานกลุ่มฯ มีจำนวน 6 คน ดังนี้ (ตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 สมาชิกในครัวเรือนของประธานกลุ่มฯ

ชื่อ - สกุล	ความสัมพันธ์	อายุ	อาชีพ	การศึกษา	การมีส่วนร่วมในกลุ่มฯ	บทบาทในชุมชน
1.นายดวงจันทร์ ต๊ะมา	บิดา	66	ทำสวน	ป.4	ช่วยงานทั่วไป	ประธานชมรมผู้สูงอายุ
2.นางทองสาย ต๊ะมา	มารดา	69	แม่บ้าน	ไม่ได้เรียน	ไม่มี	-
3.นางบัวจำ คำวัง	พี่สาว	41	ทำกระดาษสา	ป.4	ทำกระดาษสา	-
4.นายศรันย์ คำวัง	พี่เขย	41	ทำกระดาษสา	ป.4	ช่วยงานทั่วไป	กรรมการกองทุนเงินล้าน
5.นายอุทธนา คำวัง	หลานชาย	16	กำลังเรียน	ม.5	ช่วยงานคอมฯ	-
6.ญ.กมลทิพย์ คำวัง	หลานสาว	11	กำลังเรียน	ป.5	ไม่มี	-

ที่มา : จากการสัมภาษณ์ประธานกลุ่มฯ นายสิงห์คำ ต๊ะมา ณ วันที่ 29 มีนาคม 2549.

นายสิงห์คำ ต๊ะมา เดิมประกอบอาชีพทางการเกษตร ต่อมาได้เข้าไปทำงานก่อสร้างในจังหวัดเชียงใหม่ จนกระทั่งปี พ.ศ.2532 ได้ย้ายไปทำงานเป็นช่างเจียรไนพลอยอยู่ที่ บริษัทอินเตอร์เนชั่นแนล อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ และได้แต่งงานกับคนในพื้นที่ตำบลต้นเปา อำเภอสันกำแพง ในปี พ.ศ.2535 ระหว่างที่ทำงานบริษัทฯ มีเวลาว่างในช่วงเย็น จึงรับงานเสริมโดย

เป็นพนักงานโรงแรม ประมาณปลายปี พ.ศ. 2535 จึงได้ลาออกจากบริษัทฯ มาทำงานประจำที่โรงแรมแทน ซึ่งช่วงเย็นจะมีเวลาว่างจึงหางานพิเศษเสริมรายได้ให้ครอบครัว โดยได้ทำการ์ดกระดาษสาเกี่ยวกับญาติของภรรยาที่บ้านอนุรักษ์กระดาษสาหมู่บ้านต้นเปา เมื่อทำงานเสริมไปได้สักระยะหนึ่ง นายสิงห์คำ จึงเล็งเห็นว่าการทำผลิตภัณฑ์จากกระดาษสาสามารถสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัวได้ดี จึงได้ปรึกษากับภรรยาและนำเงินออมที่เก็บไว้มาลงทุนซื้อร้านที่บ้านบ่อสร้างเพื่อเปิดจำหน่ายผลิตภัณฑ์แปรรูปจากกระดาษสาขึ้น ในปลายปี พ.ศ.2535 โดยได้ลงทุนไปเป็นเงินจำนวน 12,000 บาทต่อปี และค่าเช่ารายเดือนๆ ละ 800 บาท โดยมีนายสิงห์คำ และภรรยา 2 คนช่วยกันดำเนินกิจการ ในระยะเริ่มแรกได้ลงทุนนำผลิตภัณฑ์จากร้านบ้านกระดาษสา ที่บ้านต้นเปา ซึ่งเป็นร้านของญาติมาขายที่ร้านก่อน เริ่มจากการทำการ์ด จากนั้นจึงทยอยทำผลิตภัณฑ์อื่นๆ ของตนเองออกมาจำหน่ายแก่ลูกค้าแต่เป็นส่วนน้อย เนื่องจากกำลังการผลิตมีน้อย ระหว่างปีแรกที่ดำเนินกิจการ สามารถจำหน่ายสินค้าได้เป็นจำนวนมาก เนื่องจากช่วงนั้น ผลิตภัณฑ์แปรรูปกระดาษสายังไม่เป็นที่แพร่หลายและถือเป็นของแปลกใหม่ ทำให้เป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวและคนทั่วไป กอรปกับปีนั้นมีการจัดการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ทำให้สินค้าขายดี การจำหน่ายสินค้าจะจำหน่ายหมดทุกวัน โดยในปี 2536 มีรายได้รวมตลอดปีจำนวนมากถึง 180,000 บาท กิจการในขณะนั้นดำเนินการไปด้วยดีมีลูกค้าสั่งซื้อสินค้าเป็นจำนวนมากจนกระทั่งผลิตไม่ทัน เนื่องจากแรงงานที่ใช้ในการผลิตมีจำกัดไม่เพียงพอต่อกำลังการผลิต และเงินทุนที่จะขยายกำลังการผลิตก็มีไม่เพียงพอ ในที่สุดนายสิงห์คำ จึงตัดสินใจขายรถยนต์ส่วนตัวเพื่อมาลงทุนทำกิจการ จากนั้นก็เกิดปัญหาครอบครัวตามมา ทำให้นายสิงห์คำฯ ต้องเลิกกับภรรยา

ประมาณ ปี 2538 หลังจากที่นายสิงห์คำฯ เลิกกับภรรยาแล้วก็ได้เดินทางไปกรุงเทพฯ เพื่อไปหาเพื่อนซึ่งทำงานอยู่ที่ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรม เพื่อขอความช่วยเหลือติดต่อขายของและได้สมัครเป็นสมาชิกของศูนย์ฯ โดยขอใช้สิทธิ์ในการกู้ยืมเงินเพื่อนำมาลงทุนเปิดร้านขายผลิตภัณฑ์แปรรูปจากกระดาษสา ได้รับเงินกู้ยืมมาจำนวน 50,000 บาทต่อครอบครัว เมื่อได้เงินทุนมาแล้ว นายสิงห์คำฯ ยังไม่มีการวางแผนในการจัดสรรเงินทำให้ใช้เงินส่วนใหญ่ผิดวัตถุประสงค์การกู้ยืมคือ ได้ใช้จ่ายไปเพื่อเป็นค่าตอบแทนแก่ผู้มารับรองเอกสารคำประกันให้เป็นเงินจำนวน 20,000 บาท และซื้อเครื่องตัดกระดาษ เป็นเงินจำนวน 1,200 บาท และใช้จ่ายผิดประเภท เป็นเงินจำนวน 12,000 บาท

ในช่วงที่เข้ารับความช่วยเหลือจากทางศูนย์ฯ นอกจากเรื่องของเงินทุนแล้วทางศูนย์ฯ ยังได้ให้ความช่วยเหลือให้คำแนะนำในการพัฒนาการประกอบอาชีพของตนเอง ให้รู้จักคิดและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น และยังแนะนำให้ออกร้านแสดงสินค้าตามงานต่างๆ อีกด้วย ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ของศูนย์ฯ ให้ความช่วยเหลือด้วยดีมา โดยตลอด คือ อาจารย์มนูญ และอาจารย์ประสิทธิ์ฯ โดยเริ่มออกร้านครั้ง

แรกในงาน “เสน่ห์กระดาษสา” ในระยะแรก เริ่มมาจากการรับสินค้ามาจำหน่ายก่อนซึ่งปรากฏว่า สินค้าขายดีมาก สามารถขายได้ถึง 200,000 บาท และได้ไปออกร้านแสดงสินค้าที่เมืองทองธานี จากการออกร้านดังกล่าวทำให้ได้ลูกค้าทั้งจากต่างประเทศและในประเทศ คือ บริษัทเซาท์อีสเอเชีย (ประเทศไต้หวัน) ร้านไวท์เปเปอร์(ประเทศไทย) และบริษัทบิลเลียน(ธุรกิจส่งออก) นอกจากนี้ยังมี ลูกค้าที่เป็นพ่อค้าขายส่งอีกจำนวนหนึ่ง คือ ลูกค้าที่จตุจักร 4 ราย ได้แก่ คุณเจ็ซันทร์, คุณจันทร์ทิพย์, คุณเอื้อย และคุณอภิศรา อูริยา ลูกค้าที่สุขุมวิท 1 ราย คือ คุณประเสริฐ ผลประสิทธิ์โต และลูกค้าที่สีลม 1 ราย คือ คุณพรรณนิภา

นายสิงห์คำฯ ดำเนินกิจการอยู่ที่กรุงเทพฯ ได้ประมาณ 8 เดือน ซึ่งในระหว่างนั้นมีทั้งขายได้กำไรและขาดทุน ซึ่งในช่วง 3 เดือนหลังขาดทุนติดต่อกันทำให้นายสิงห์คำฯ ตัดสินใจย้ายกลับมาอยู่ที่บ้านดงป่าซาง หมู่ที่ 6 ตำบลมะขามหวาน อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ ประมาณปี พ.ศ.2539-2541 หลังจากที่ย้ายมาอยู่บ้านก็เริ่มทำกระดาษสาอีกครั้ง โดยลงทุนร่วมกับพี่สาว คือ นางบัวจำ คำวัง ในขณะที่มีเงินทุนประมาณ 1,800 บาท ได้นำเงินไปลงทุนซื้ออุปกรณ์ในการผลิตกระดาษสา และซื้อถังเปล่ามาจำนวนหนึ่ง เป็นเงิน 500 บาท เริ่มทำได้ไม่นานก็มีผู้สนใจมาทำงานด้วย ซึ่งเริ่มจากญาติกันก่อน จากนั้นก็ทยอยมาเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ นอกจากนี้นายสิงห์คำฯ ยังได้ลูกค้าเก่าจากกรุงเทพฯ มาช่วยด้วยส่วนหนึ่ง เมื่อกิจการเริ่มได้ประมาณ 1 ปี ในระหว่างนั้นสินค้าจำหน่ายได้ดี และมีลูกค้าสั่งซื้อสินค้ากันเป็นจำนวนมาก ทำให้ประสบปัญหาในการขาดเงินทุนหมุนเวียนเนื่องจากกิจการผลิตสินค้าทั้งหมดตามคำสั่งซื้อของลูกค้า จึงมีความจำเป็นต้องใช้เงินทุนหมุนเวียนเป็นจำนวนมาก นายสิงห์คำฯ จึงหาทางแก้ไขปัญหาโดยเริ่มมีการระดมหุ้นขึ้นครั้งแรกกับญาติและสมาชิกที่ทำงานด้วยกัน จำนวน 10 หุ้น รวมกับเงินที่พี่สาวได้จากการขายรถยนต์เป็นเงิน 150,000 บาท และพี่เขยช่วยอีก จำนวน 200,000 บาท จากการเป็นนายหน้าขายที่ดิน รวมเงินทุนขณะนั้นเป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน 350,000 บาท ซึ่งเป็นเงินทุนส่วนตัวเริ่มแรกที่ลงทุนไปในการผลิตผลิตภัณฑ์กระดาษสา โดยนำเงินทุนดังกล่าวไปซื้อเครื่องจักร/อุปกรณ์ และวัตถุดิบ รวมเป็นเงินทั้งสิ้นจำนวน 150,000 บาท ส่วนที่เหลือนำไปใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในกิจการ

ปี พ.ศ.2542 จากการที่มีการระดมหุ้นครั้งนั้นทำให้นายสิงห์คำฯ มีความคิดว่า ทำอย่างไรที่จะช่วยเหลือสมาชิกที่มีความเดือดร้อนให้ดีขึ้นได้ จึงเริ่มจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ขึ้นมาเพื่อช่วยเหลือสมาชิกให้สามารถพึ่งตนเองได้และมีเงินออมเก็บไว้ นอกจากนี้ยังได้ทำกิจกรรมรวมซื้อขึ้นมาโดยมีการรวมเงินกันซื้อข้าวสารมาจำหน่ายให้แก่สมาชิกในราคาถูกลง และชาวบ้านที่ไม่ได้เป็นสมาชิกก็สามารถมาซื้อได้โดยกลุ่มฯ จะบวกเพิ่มราคาไป และนำเงินที่ได้จากการจำหน่ายข้าวสารนำไปใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินกิจกรรมต่อไป จากการทำกิจกรรมดังกล่าว ได้ช่วยเหลือสมาชิกที่ได้รับความเดือดร้อนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

ต่อมาเมื่อปี พ.ศ.2543 นายสิงห์คำฯ ได้ทำการจดทะเบียนกลุ่มฯ โดยใช้ชื่อตนเอง จึงกลายเป็นกิจการเจ้าของคนเดียวไป เนื่องจากมีความรู้่น้อยทำให้นายสิงห์คำฯ ไม่ทราบรายละเอียดในการจดทะเบียนและเรื่องการชำระภาษีต่างๆ ของกิจการ ทำให้นายสิงห์คำฯ ไม่ได้จดทะเบียนเป็นชื่อกลุ่มฯ ดังนั้นในปีแรกหลังจากที่จดทะเบียนนายสิงห์คำฯ ต้องเสียภาษีเป็นเงินถึงจำนวน 60,000 บาทต่อปี และต้องรับภาระเพียงผู้เดียวเนื่องจากสมาชิกกลุ่มฯ ไม่ยินยอมให้นำเงินกลุ่มฯ ออกไปใช้ทำให้นายสิงห์ฯ ต้องไปขอความช่วยเหลือจากนายอำเภอสันป่าตอง และอธิบายให้เข้าใจว่าการดำเนินงานเป็นลักษณะกลุ่มฯ ไม่ใช่กิจการเจ้าของคนเดียว ซึ่งท่านนายอำเภอได้ช่วยอธิบายให้เจ้าหน้าที่สรรพากรได้เข้าใจ และจากนั้นก็ได้รับลดจำนวนภาษีลงมาเหลือเพียงปีละ 4,000 บาท ซึ่งนายสิงห์คำฯ เองก็ไม่ได้ไปชำระภาษีจนกระทั่งมาถึงปัจจุบัน และทางสรรพากรก็ไม่ได้ติดต่อมาอีกเลยเช่นกัน นายสิงห์คำฯ ก็กำลังดำเนินการจะไปแก้ไขการจดทะเบียนใหม่เป็นลักษณะของ “กลุ่ม” แทน จากปัญหาในเรื่องของการเรียกเก็บภาษีดังกล่าวจึงเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้นายสิงห์คำฯ ต้องมีการจัดทำบัญชีขึ้นมาใหม่ให้เป็นระบบสามารถที่จะตรวจสอบได้ง่ายเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายต่างๆ รายรับและรายจ่ายของกลุ่มฯ ว่ามีผลกำไรเท่าไร? เพื่อบันทึกไว้เป็นข้อมูลเมื่อเจ้าหน้าที่สรรพากรมาตรวจสอบก็สามารถชี้แจงให้เจ้าหน้าที่ทราบได้ง่ายขึ้น โดยเฉพาะระบบบัญชีซึ่งนายสิงห์คำฯ ได้ดำเนินการปรับปรุงระบบบัญชีใหม่โดยให้คณะกรรมการกลุ่มฯ ที่ได้รับการฝึกอบรมมาเตรียมการแก้ไขต่อไป เนื่องจากขณะนี้คณะกรรมการจะหมดวาระการบริหารงานของกลุ่มฯ และได้แต่งตั้งคณะกรรมการชุดใหม่ขึ้นมาซึ่งจะต้องรอการรับมอบหมายงานจากคณะกรรมการชุดเก่า ในวันที่ 5 พฤษภาคม 2549 ก่อนจึงจะเริ่มดำเนินการต่อไป

บทบาทในกลุ่มฯ จากการตั้งกลุ่มออมทรัพย์ขึ้นมานั้น เนื่องจากนายสิงห์คำฯ เห็นว่าได้ก่อให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกกลุ่มอย่างมากจึงได้ขยายโอกาส โดยให้เงินกู้ยืมแก่สมาชิกด้วย เพื่อช่วยให้สมาชิกไม่ต้องเดือดร้อนในการหาเงินกู้ยืมจากแหล่งอื่นๆ หรือกู้จากนอกระบบซึ่งต้องเสียดอกเบี้ยในอัตราที่สูงมาก ในปัจจุบัน การดำเนินงานของกลุ่มฯ มีการพัฒนาอย่างค่อยเป็นค่อยไป เนื่องจากกลุ่มฯ เริ่มดำเนินการอย่างจริงจังมาได้ 6 ปี ซึ่งถือว่าเป็นช่วงที่ปรับตัวเองได้แล้ว และมีความเข้มแข็งสามารถที่จะพึ่งตนเองได้ ตลอดจนพร้อมในการพัฒนาตนเองให้มีความยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคงต่อไป โดยผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนากลุ่มฯ คือ นายสิงห์คำ ติยะมา ประธานกลุ่มฯ ซึ่งเป็นผู้ที่มีความตั้งใจและทุ่มเทให้แก่กลุ่มฯ ตลอดจนมีความเสียสละเวลาส่วนตัวเพื่อรักษาผลประโยชน์ให้แก่สมาชิกกลุ่มฯ ดูแลจัดการภายในกลุ่มฯ ทุกอย่าง คือ กลุ่มผลิตภัณฑ์แปรรูปจากกระดาศา, กลุ่มผลิตภัณฑ์กระดาศา, กลุ่มออมทรัพย์, กลุ่มกิจกรรมรวมซื้อ และกลุ่มสวัสดิการต่างๆ นอกจากนั้นนายสิงห์คำฯ จะดูแลในส่วนองกิจการงานต่างๆ แล้วยังเป็นนักพัฒนาที่มีส่วนช่วยสร้างชื่อเสียงให้แก่หมู่บ้านให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น จากการได้รับรางวัลหนึ่ง

ตำบล หนึ่งในผลิตภัณฑ์ ส่วนตัวนายสิงห์คำฯ เองได้พัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลาโดยการเข้ารับการอบรมทำกระดาษสารที่โครงการแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย และนอกจากนี้ยังได้ส่งสมาชิกไปอบรมเกี่ยวกับการจัดทำระบบบัญชีต่างๆ ด้วย นับว่าเป็นผู้ที่เฝ้ามองความรู้เพื่อนำมาช่วยพัฒนากลุ่มฯ อยู่เสมอ

กิจกรรมของกลุ่มฯ

1. การออมทรัพย์ สมาชิกกลุ่มจะมีการออมทรัพย์กันทุกวันที่ 30 ของเดือน เป็นการออมทรัพย์แบบตั้งจะสะสมคนละ 100 บาท/เดือน ทุกเดือน และมีการลงหุ้นกันหุ้นละ 10 บาท แต่ไม่เกินคนละ 100 หุ้น อีกทั้งจัดให้มีการประชุมประจำเดือนร่วมกันในวันที่ออมทรัพย์ด้วย

2. การกู้ยืมเงิน กรรมการกลุ่มจะใช้เงินออมทรัพย์ และเงินหุ้นมาให้สมาชิกที่มีความจำเป็นต้องใช้เงินได้กู้ยืมกัน โดยมีระยะเวลาในการกู้ยืมเงิน 10 เดือน คิดดอกเบี้ยร้อยละ 2 บาทต่อเดือน ดอกเบี้ยที่ได้จะนำไปปันผลเมื่อปลายปี และจัดเป็นกองทุนสวัสดิการให้แก่สมาชิก ซึ่งสมาชิกสามารถกู้เงินเพื่อนำไปลงทุนในการประกอบอาชีพ ใช้จ่ายในครอบครัวเพื่อปลดหนี้สินภายนอก เพื่อการศึกษา และอื่นๆ ที่จำเป็น

3. การทำกิจกรรมรวมซื้อเพื่อการบริโภค สมาชิกกลุ่มส่วนมากเป็นผู้มีรายได้น้อย และอยู่ในหมู่บ้านที่ห่างไกลจากร้านค้า การซื้อสินค้าเพื่อการบริโภคจะซื้อจากร้านค้าในหมู่บ้าน และจากพ่อค้าเร่ที่นำสินค้าจากภายนอกมาขายในรูปของตลาดนัด สมาชิกกลุ่มต้องตกอยู่ในสภาพจำยอม ในการใช้สินค้าไม่มีโอกาสเลือกซื้อสินค้าได้มากนัก ราคาที่ขึ้นอยู่กับพ่อค้าเป็นผู้ตั้งราคาค่อนข้างแพง หากจะซื้อจากตลาดภายนอกก็เป็นเรื่องทีลำบาก เนื่องจากไม่มียานพาหนะเข้าไปซื้อสินค้าเองได้ สมาชิกจึงร่วมกันดำเนินการทำธุรกิจรวมซื้อเพื่อการบริโภคขึ้น โดยระดมทุนจากสมาชิกส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งมาจากเงินออมทรัพย์ของสมาชิกเอง ทั้งนี้จำนวนสินค้าของสมาชิกขึ้นอยู่กับความต้องการและความจำเป็นต้องใช้ในแต่ละเดือน จะรวมกันซื้อสินค้าเป็นจำนวนมากๆ จากร้านค้าส่ง ราคาถูกกว่า และมาแบ่งกันใช้และจะให้ใช้ของก่อน 1 เดือน จึงค่อยนำเงินมาชำระในวันประชุม และออมทรัพย์ประจำเดือน สินค้าที่สมาชิกมีความจำเป็นต้องใช้คือ ข้าวสาร อาหารแห้ง ของใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น สบู่ ยาสีฟัน น้ำปลา ผงซักฟอก ฯลฯ ส่วนต่างของราคาสินค้า จะนำกลับไปให้สมาชิกได้ใช้สินค้าในราคาถูก และไม่ต้องชำระเงินสด อีกส่วนหนึ่งนำเข้าไปสมทบกองทุนเพื่อจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิก

4. การจัดสวัสดิการ กลุ่มแม่บ้านและเยาวชนฯ ได้นำเอาผลกำไรที่ได้จากการให้สมาชิก กู้ยืมเงิน และจากกำไร ส่วนต่างของราคาสินค้าในธุรกิจรวมซื้อมาจัดเป็นสวัสดิการให้กับสมาชิก ดังนี้-

4.1 กองทุนกู้ฉุกเฉิน ให้สมาชิกมาขอกู้ในยามจำเป็นเร่งด่วนระยะสั้นไม่เกิน 10 วัน เช่น ชำระเงินกู้ในระบบ งานพิธีตามประเพณี โดยไม่คิดดอกเบี้ยเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า

4.2 กองทุนเพื่อการรักษาพยาบาล จะช่วยเหลือในกรณีต้องไปรักษาตัวและต้องนอนในโรงพยาบาล ครั้งละ 500 บาท ในระยะแรกนี้จะช่วยได้เพียงปีละ 1 ครั้ง เนื่องจากกองทุนมี น้อย

4.3 กองทุนช่วยเหลือและดูแลผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุที่เข้ามาทำงานกับกลุ่มจะได้รับ การดูแลจากกลุ่มเป็นค่าครองชีพ ค่าตอบแทนแรงงาน ตามสมควร

4.4 กองทุนเพื่อช่วยเหลือการศึกษาของเยาวชน สำหรับเยาวชนที่เข้ามาเป็น สมาชิกกลุ่ม และเป็นผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา เป็นผู้มีปัญหาทางครอบครัว และผู้ได้รับผลจาก ยาเสพติด คณะกรรมการกลุ่มจะพิจารณาให้ความช่วยเหลือเป็นกรณีไป

4.5 กองทุนช่วยเหลือสาธารณประโยชน์ในท้องถิ่น ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์ และ งานที่เป็นประโยชน์โดยส่วนรวม สมาชิกกลุ่มเป็นผู้ได้รับประโยชน์ด้วย เป็นการรับผิดชอบต่อ สังคมของกลุ่ม

สภาพโดยทั่วไปของกลุ่มในปัจจุบัน

ในบ้านคงป่าซาง ตำบลมะขูนหวาน มีกลุ่มหัตถกรรมทั้งหมด 11 กลุ่ม มีแรงงานที่เป็น แม่บ้านอยู่เป็นจำนวนมาก และเป็นอาชีพที่สร้างรายได้ให้กับชุมชน หัตถกรรมในท้องถิ่นสามารถ สร้างชื่อเสียงให้กับชุมชน เพราะเป็นสินค้าที่มีคุณภาพ และฝีมือที่ประณีต เป็นที่ต้องการของลูกค้า ทั้งในประเทศและต่างประเทศ นับว่าเป็นความภาคภูมิใจของคนในท้องถิ่นที่ได้ร่วมกันทำงาน และ สร้างผลิตภัณฑ์ จนมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป กลุ่มแม่บ้านและเยาวชนพัฒนาหัตถกรรมบ้าน คงป่าซาง ตั้งความหวังไว้ว่า จะนำเอารูปแบบการทำงานกระบวนการกลุ่มฯ กระจายไปสู่ชุมชนใน บ้านและหมู่บ้านใกล้เคียง เพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพชีวิต และสร้างศักยภาพชุมชนให้ เข้มแข็ง และเพื่อเป็นการสืบทอดทางภูมิปัญญาระหว่างผู้สูงอายุและเยาวชน

แต่ในขณะนี้กลุ่มแม่บ้านและเยาวชนฯ ยังอยู่ในระหว่างการเริ่มต้นการทำงานกลุ่มฯ ซึ่งยังไม่ มีประสบการณ์มากนัก ปัญหาต่างๆ ยังเกิดขึ้นในการบริหารงาน เช่นกัน ทั้งนี้สาเหตุของปัญหาที่

มี คือ ความเข้าใจในการอยู่ร่วมกัน การขาดปัจจัยในการดำเนินงาน ขาดต้นทุนในการลงทุนงานอาชีพ และที่สำคัญคือยังขาดความรู้ในการพัฒนางานให้มีมาตรฐานในการผลิต

การรวมกลุ่ม

สมาชิกจะมารวมกันที่กลุ่มๆ วัตถุประสงค์ที่นำมาใช้จะใช้เงินทุนของกลุ่มๆ สมาชิกมีรายได้ทั้งรายวันและชิ้นงาน แบ่งงานกันทำตามความถนัด เมื่อขายได้ก็จะมีหักเข้ากลุ่มๆ ร้อยละ 30 จากกำไรเพื่อเป็นเงินทุนและค่าบริหารจัดการ และแบ่งบางส่วนเป็นสวัสดิการของทางกลุ่มๆ มีการนัดประชุมกลุ่มๆ กันทุกเดือน

3. บทบาทของกลุ่มๆ ต่อชุมชน

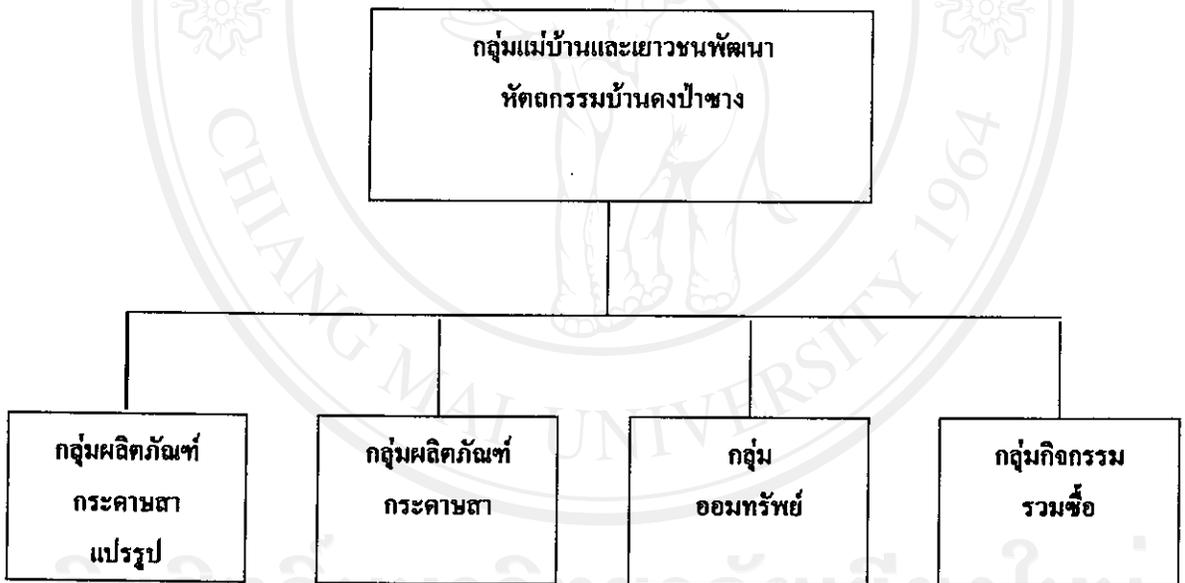
กลุ่มๆ มีบทบาทในการช่วยเหลือชุมชนและสังคมอย่างสม่ำเสมอโดยมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมที่ชุมชนได้จัดขึ้นเนื่องจากประธานกลุ่มๆ เล็งเห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในชุมชน จากบทบาทดังกล่าวทางกลุ่มๆ จึงได้ปรึกษาร่วมกันว่าน่าจะทำกิจกรรมที่ก่อเกิดประโยชน์แก่ชุมชน จึงตกลงที่จะจัดสรรเงินรายได้จากการบริหารงานของกลุ่มๆ ไว้ส่วนหนึ่งเพื่อใช้สำหรับเป็นเงินช่วยเหลือสนับสนุนแก่ชุมชน ถือเป็นสวัสดิการที่กลุ่มๆ ให้แก่ชุมชน โดยจัดเป็นสวัสดิการกองทุนช่วยเหลือสาธารณประโยชน์ในท้องถิ่น ได้แก่ การให้ความช่วยเหลือผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์ ผู้ถูกทอดทิ้ง และงานต่างๆ ที่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม ซึ่งสมาชิกกลุ่มๆ ก็เป็นผู้ได้รับประโยชน์ร่วมด้วย ถือได้ว่าเป็นความรับผิดชอบต่อชุมชนภายในหมู่บ้านและสังคมเป็นการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ระหว่างกันทำให้สังคมน่าอยู่ขึ้น

4. การจัดการองค์กร และการบริหารงานของกลุ่มๆ

4.1 การบริหารและการจัดการองค์กรของกลุ่มๆ

การบริหารและการจัดการองค์กรภายในกลุ่มๆ สามารถแยกย่อยได้ 4 กลุ่มกิจกรรม ได้แก่ กลุ่มผลิตภัณฑ์กระดาษสาแปรรูป กลุ่มผลิตภัณฑ์กระดาษสา กลุ่มออมทรัพย์และกองทุนให้กู้ยืมเงิน และกลุ่มกิจกรรมรวมซื้อ (แผนภาพที่ 1.3)

แผนภาพที่ 1.3 โครงสร้างการจัดองค์กรของกลุ่มแม่บ้านเยาวชนหัตถกรรมดงป่าขาว

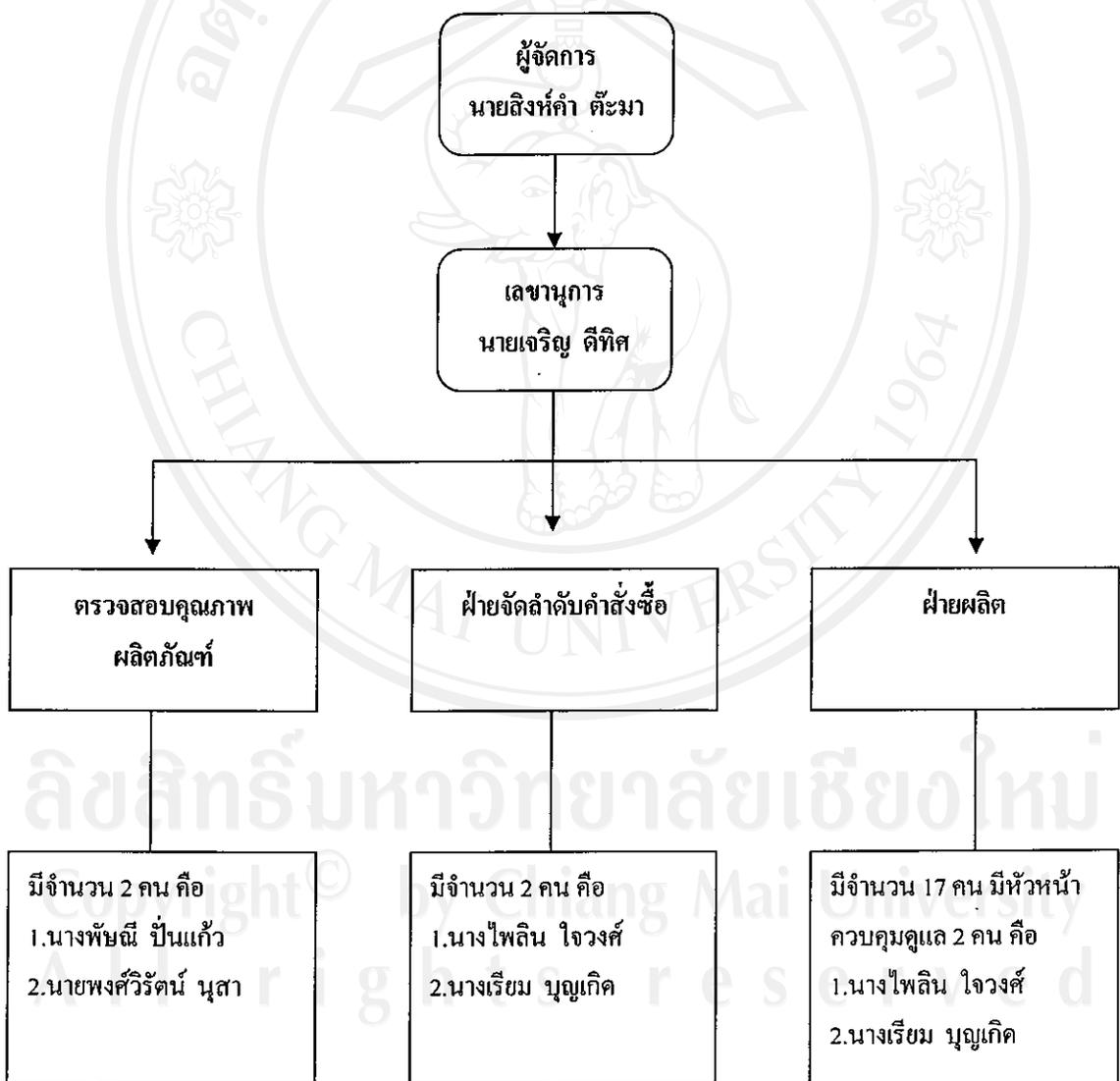

ที่มา: จากการสัมภาษณ์ประธานกลุ่มฯ นายสิงห์คำ ต๊ะมา ณ วันที่ 29 มีนาคม 2549

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

จากแผนภาพที่ 1.3 สามารถอธิบายรายละเอียดของกลุ่มกิจกรรมย่อย ทั้ง 4 กลุ่ม ในส่วนของการจัดการองค์กรได้ดังต่อไปนี้

กลุ่มกิจกรรมผลิตภัณฑ์กระดาษสาแปรรูป โครงสร้างการบริหารงานของกลุ่มกิจกรรมนี้ประกอบด้วย นายสิงห์คำ ต๊ะมา ตำแหน่งผู้จัดการ นายเจริญ ตีทิต ตำแหน่งเลขานุการ นางพัชณี ปั่นแก้ว และนางพงศวีรัตน์ นุสา ตรวจสอบคุณภาพผลิตภัณฑ์(Q.C.)นางไพลิน ใจวงศ์ และนางเรียม บุญเกิด ฝ่ายจัดลำดับคำสั่งซื้อและกระจายงาน และฝ่ายผลิต (Order) และหัวหน้าฝ่ายผลิต (แผนภาพที่ 2)

ที่มา: จากการสัมภาษณ์ประธานกลุ่มฯ นายสิงห์คำ ต๊ะมา ณ วันที่ 29 มีนาคม 2549

แผนภาพที่ 1.4 โครงสร้างการบริหารจัดการของกลุ่มแม่บ้านเยาวชนหัตถกรรมดงป่าซาง

ในส่วนของกลุ่มฯ มีการบริหารงานตามบทบาทและหน้าที่ คือ

นายสิงห์คำ ตะมา อายุ 39 ปี ระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตำแหน่ง ผู้จัดการกลุ่มฯ ทำหน้าที่ดูแลบริหารจัดการกลุ่มฯ ในทุกด้าน ทั้งด้านการบริหารจัดการ การผลิต การเงิน การตลาด และเป็นผู้ทำการผลิตเอง โดยเป็นผู้ออกแบบผลิตภัณฑ์เองด้วย ส่วนอาชีพเดิมนั้นทำสวนและทำงานก่อสร้าง ปัจจุบันประกอบอาชีพทำผลิตภัณฑ์กระดาษสาแปรรูปและทำสวน ส่วนบทบาทอื่นๆ นั้น นายสิงห์คำ เป็นประธานกลุ่มแม่บ้านและเยาวชนหัตถกรรมบ้านดงป่าซาบ และเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกรฟุ้งตนเอง

นายเจริญ ดีทิศ อายุ 41 ปี ระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตำแหน่ง เลขานุการ ทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบงานแทน หากผู้จัดการกลุ่มฯ มีกิจธุระ จัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย รับผิดชอบ วัสดุคิบ รับ – ส่งสินค้า และรับผิดชอบด้านการเงินของกลุ่มฯ และทำหน้าที่กระจายเงินให้แก่คนได้ order อาชีพเดิมเป็นพนักงานบริษัท ปัจจุบันประกอบอาชีพทำผลิตภัณฑ์กระดาษสาแปรรูป

นางพัชณี ปั่นแก้ว อายุ 39 ปี ระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตำแหน่ง Q.C. ทำหน้าที่ดูแลตรวจรับงาน ทั้งงานที่เข้ามาทำและงานที่ออกไปยังลูกค้า และเป็นผู้ผลิตด้วยในบางครั้งที่งานเร่ง และทำบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ อาชีพเดิมทำสวน ปัจจุบันประกอบอาชีพทำผลิตภัณฑ์กระดาษสาแปรรูปและทำสวน นอกจากนี้ยังมีบทบาทอื่น โดยเป็นกรรมการกลุ่มแม่บ้านสหกรณ์

นายพงศัวิรัตน์ นุตา อายุ 19 ปี ระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตำแหน่ง ผู้จัดการกลุ่มฯ ตำแหน่ง Q.C. ทำหน้าที่ดูแลตรวจรับงาน ทั้งงานที่เข้ามาและงานที่ออกไปยังลูกค้า และเป็นผู้ผลิตด้วยในบางครั้งที่งานเร่ง และทำบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์ ปัจจุบันประกอบอาชีพทำผลิตภัณฑ์กระดาษสาแปรรูป

นางไพธิน ใจสงค์ อายุ 40 ปี ระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตำแหน่ง ไล่ order ทำหน้าที่ตรวจรับงานที่สมาชิคนำมาส่ง และตรวจงานที่เข้าและออกจากกลุ่มฯ จัดกำหนดการคำสั่งซื้อ โดยกำหนดวันรับงานจากสมาชิกและวันส่งงานให้แก่ลูกค้า และเป็นผู้รับงานจากเลขฯ มากระจายต่อให้แก่สมาชิก อาชีพเดิมรับจ้างทั่วไป ปัจจุบันประกอบอาชีพทำผลิตภัณฑ์กระดาษสาแปรรูป

นางเรียม บุญเกิด อายุ 40 ปี ระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตำแหน่ง ไล่ order ทำหน้าที่ตรวจรับงานที่สมาชิคนำมาส่งและตรวจงานที่เข้าและออกจากกลุ่มฯ จัดกำหนดการคำสั่งซื้อ โดยกำหนดวันรับงานจากสมาชิกและวันส่งงานให้แก่ลูกค้า และเป็นผู้รับงานจากเลขฯ มากระจายต่อให้สมาชิก อาชีพเดิมทำสวน ปัจจุบันประกอบอาชีพทำผลิตภัณฑ์กระดาษสาแปรรูป

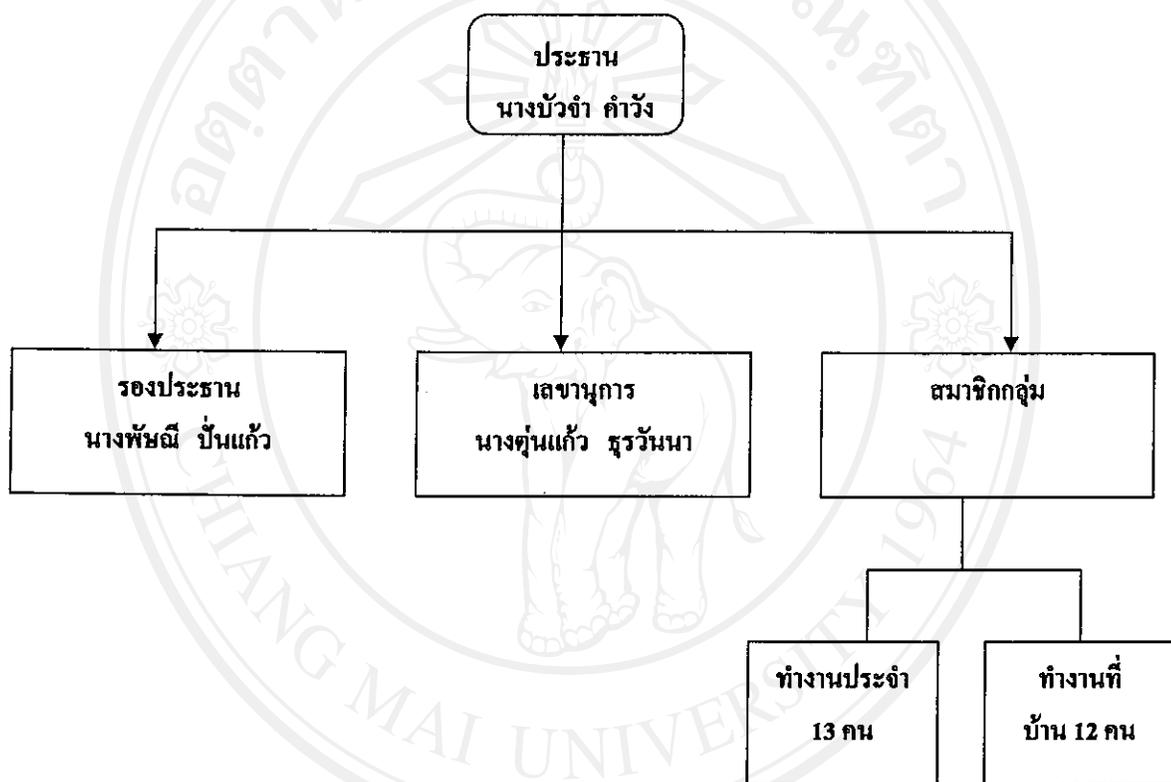
จากที่กล่าวมาข้างต้นถึงโครงสร้างการบริหารงานกลุ่มฯ สามารถอธิบายได้ดังนี้
(ตารางที่ 19)

ตารางที่ 19 โครงสร้างการบริหารงานของกลุ่มกิจกรรมผลิตภัณฑ์แปรรูปจากกระดาษสา

ชื่อ - สกุล	อายุ (ปี)	ระดับ การศึกษา	ตำแหน่ง	หน้าที่	อาชีพ เดิม	อาชีพ ปัจจุบัน	เป็นสมาชิก กลุ่ม
นายสิงห์คำ ต๊ะมา	39	ป.4	ผู้จัดการ	-ดูแลบริหารจัดการ กลุ่มฯทุกอย่าง -เป็นผู้ผลิตเอง -ออกแบบผลิตภัณฑ์ -ติดต่อลูกค้าและรับ งาน	ทำสวน	-ทำสวน -ทำผลิตภัณฑ์ กระดาษสา	-ประธาน กลุ่มฯ -สมาชิกกลุ่ม เกษตร พึ่งตนเอง
นายเจริญ ดีทิศ	41	ม.3	เลขานุการ	-รับผิดชอบงานแทน หากผู้จัดการมีกิจธุระ -จัดทำบัญชี -รับจัดหาวัสดุคิวิและ ส่งสินค้า -ดูแลการเงินของ กลุ่มฯ -กระจายงาน	พนักงาน บริษัท	รับจ้างทำ ผลิตภัณฑ์ กระดาษสา	
นางหทัย ปิ่นแก้ว	41	ป.4	Q.C.	-ตรวจงานทั้งงานเข้า และออกก่อนถึงลูกค้า -เป็นผู้ผลิต -ทำบรรจุภัณฑ์	ทำสวน	-ทำสวน -รับจ้างทำ ผลิตภัณฑ์ กระดาษสา	-กรรมการ กลุ่มแม่บ้าน สหกรณ์
นายพงศ์วิรัตน์ นุสา	19	ม.6	Q.C.	-ตรวจงานทั้งงานเข้า และออกก่อนถึงลูกค้า -เป็นผู้ผลิต -ทำบรรจุภัณฑ์		-รับจ้างทำ ผลิตภัณฑ์ กระดาษสา	
นางไพลิน ใจวงศ์	36	ป.4	ไลต์Order	-ตรวจรับงานที่มาส่ง และตรวจของขาออก -จัดการคำสั่งซื้อ กำหนดวันรับและวัน ส่งงาน -กระจายงาน	-รับจ้าง ทั่วไป	-รับจ้างทำ ผลิตภัณฑ์ กระดาษสา	
นางเรียม บุญเกิด	36	ป.6	ไลต์Order	-ตรวจรับงานที่มาส่ง และตรวจของขาออก -จัดการคำสั่งซื้อ กำหนดวันรับงานและ วันส่งงาน -กระจายงาน	ทำสวน	-รับจ้างทำ ผลิตภัณฑ์ กระดาษสา	

ที่มา : จากการสัมภาษณ์ประธานกลุ่มฯ นายสิงห์คำ ต๊ะมา ณ วันที่ 29 มีนาคม 2549

กลุ่มผลิตภัณฑ์กระดาษสา โครงสร้างการจัดการองค์กรภายในกลุ่มฯ ประกอบด้วยสมาชิกที่เกี่ยวข้องดังนี้คือ นางบัวจ๋า คำวัง ตำแหน่งประธานกลุ่มฯ นางพัชณี ปั่นแก้ว ตำแหน่งรองประธาน นางต๋นแก้ว ชูวันนา ตำแหน่งเลขานุการ และมีสมาชิกกลุ่มฯ จำนวน 25 คน แยกย่อยเป็นสมาชิกประจำ 13 คน และสมาชิกที่รับงานไปทำที่บ้าน 12 คน จากโครงสร้างดังกล่าวนำมาอธิบายได้ ดังแสดงใน แผนภาพที่ 1.5

ที่มา : จากการสัมภาษณ์ประธานกลุ่มฯ นายสิงห์คำ ต๊ะมา ณ วันที่ 29 มีนาคม 2549.

แผนภาพที่ 1.5 โครงสร้างการจัดการองค์กรของกลุ่มผลิตภัณฑ์กระดาษสา

ในส่วนของการบริหารงานของกลุ่มฯ ตามบทบาทและหน้าที่ คือ

นางบัวจ๋า คำวัง อายุ 41 ปี ระดับการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 4 ตำแหน่งประธานกลุ่มฯ ทำหน้าที่ดูแลบริหารจัดการกลุ่มฯ ทั้งการจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย การผลิต ส่วนมากกลุ่มฯ จะผลิตเพื่อส่งต่อให้กลุ่มผลิตภัณฑ์กระดาษสาแปรรูป ถึง 80 % ที่เหลือ 20 % จะจำหน่ายให้ลูกค้าที่มาซื้อ ในการจัดหาวัตถุดิบและตลาดนั้น นายสิงห์คำ จะเป็นผู้รับผิดชอบแทน อาชีพเดิมนางบัวจ๋า ทำสวน ปัจจุบันทำผลิตภัณฑ์กระดาษสา และทำสวน

นางพษณี ปันแก้ว อายุ 41 ปี ระดับการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 4 ตำแหน่งรองประธาน ทำหน้าที่ดูแลตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์ก่อนส่งให้ลูกค้า คัดแยกผลิตภัณฑ์ที่มีตำหนิออก อาชีพเดิมทำสวน ปัจจุบันประกอบอาชีพทำผลิตภัณฑ์กระดาษสา

นางต๋นแก้ว ชูวันนา อายุ 39 ปี ระดับการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 4 ตำแหน่งเลขานุการ ทำหน้าที่ดูแลช่วยเหลือประธานบริหารจัดการงานตามที่ได้รับมอบหมายจากประธาน อาชีพเดิมทำสวน ปัจจุบันทำผลิตภัณฑ์กระดาษสา และทำสวน

สมาชิกกลุ่มฯ แบ่งเป็น 2 ส่วน มีจำนวนทั้งสิ้น 25 คน โดยจะทำงานประจำที่กลุ่มฯ มีจำนวน 13 คน และทำที่บ้าน จำนวน 12 คน โดยจะนำงานมาส่งที่กลุ่มฯ โดยกลุ่มฯ จะรับซื้อผลิตภัณฑ์จากสมาชิก จากที่กล่าวมาข้างต้นถึงโครงสร้างการบริหารงานของกลุ่มฯ สามารถอธิบายได้ ดังแสดงในตารางที่ 20 ดังนี้

ชื่อ - สกุล	อายุ (ปี)	ระดับการศึกษา	ตำแหน่ง	หน้าที่	อาชีพเดิม	อาชีพปัจจุบัน	เป็นสมาชิกกลุ่ม
นางบัวจำ คำวัง	41	ป.4	ประธาน	-ดูแลบริหารจัดการกลุ่มฯ ทั้งการทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย -ดูแลด้านการผลิต	-ทำสวน	-ทำสวน -ทำผลิตภัณฑ์กระดาษสา	-
นางพษณี ปันแก้ว	41	ป.4	รองประธาน	ทำหน้าที่ดูแลตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์ก่อนส่งให้ลูกค้า คัดแยกผลิตภัณฑ์ที่มีตำหนิออก	อาชีพเดิมทำสวน	-ปัจจุบันประกอบอาชีพทำผลิตภัณฑ์กระดาษสา	-
นางต๋นแก้ว ชูวันนา	39	ป.4	เลขานุการ	ทำหน้าที่ดูแลช่วยเหลือประธานบริหารจัดการงานตามที่ได้รับมอบหมายจากประธาน	อาชีพเดิมทำสวน	ปัจจุบันทำผลิตภัณฑ์กระดาษสาและทำสวน	-
สมาชิกกลุ่มฯ แบ่งเป็น 2 ส่วน มีจำนวนทั้งสิ้น 25 คน			สมาชิกกลุ่มฯ	โดยจะทำหน้าที่ผลิตกระดาษสาจะประจำที่กลุ่มฯ มีจำนวน 13 คน และทำที่บ้าน มีจำนวน 12 คน โดยจะนำงานมาส่งที่กลุ่มฯ จะรับซื้อผลิตภัณฑ์จากสมาชิก	อาชีพเดิมทำสวน	ปัจจุบันทำผลิตภัณฑ์กระดาษสาและทำสวน	-

ที่มา: จากการสัมภาษณ์ประธานกลุ่มฯ นายสิงห์คำ ต๊ะมา ณ วันที่ 29 มีนาคม 2549.

กลุ่มออมทรัพย์และกองทุนให้กู้ยืมเงิน มีโครงสร้างการจัดการองค์กร ภายในกลุ่มฯ ประกอบด้วย นายทวี สมถา ตำแหน่งที่ปรึกษา และมีการตั้งคณะกรรมการโดยแบ่งออกเป็น 2 ฝ่าย คือ คณะกรรมการบริหาร ได้แก่ นายสิงห์คำ ต๊ะมา ตำแหน่ง ประธานคณะกรรมการ นางบัวจำ คำวัง ตำแหน่งรองประธาน นายเจริญ ดีทิส ตำแหน่งเลขานุการ นายเกษฎา วยราชเขต ตำแหน่ง ผู้ช่วยเลขานุการ นางอภัสรี โยริยะ ตำแหน่งเหรัญญิก นางจันทร์สม นันดาวงศ์ ตำแหน่งเหรัญญิก นางปราณี คำวัง ตำแหน่งกรรมการ นายสนั่น คำวัง ตำแหน่งกรรมการ นางพัชณี ปั่นแก้ว ตำแหน่งกรรมการ ส่วนอีกฝ่ายเป็นคณะกรรมการตรวจสอบบัญชี ประกอบด้วยนายสิงห์คำ ต๊ะมา ตำแหน่งประธานกรรมการ นางปราณี คำวัง ตำแหน่งกรรมการ นายสนั่น คำวัง ตำแหน่ง กรรมการ นายอินคำ โดยบุญ ตำแหน่งผู้ตรวจสอบบัญชี นางตุ่นแก้ว ชูวันนา ตำแหน่งผู้ตรวจสอบบัญชี นางอำภร เรือนมุล ตำแหน่งผู้ตรวจสอบบัญชี

ในส่วนของการบริหารงานของกลุ่มฯ ตามบทบาทและหน้าที่ คือ

นายทวี สมถา อายุ 54 ปี ระดับการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 6 ตำแหน่งที่ปรึกษากลุ่มฯ ทำหน้าที่ให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ของกลุ่มฯ ตลอดจนประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้การสนับสนุนกลุ่มฯ ทั้งในด้านความรู้และการจัดฝึกอบรมต่างๆ ให้แก่สมาชิกกลุ่มฯ

นายสิงห์คำ ต๊ะมา อายุ 39 ปี ระดับการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 4 ตำแหน่งประธานกลุ่มฯ ทำหน้าที่ดูแลด้านการบริหารงานในกลุ่มฯ และบางครั้งได้ร่วมตรวจสอบบัญชีของกลุ่มฯ โดยรวมกับผู้ตรวจสอบบัญชีที่กลุ่มฯ ได้คัดเลือกขึ้นมา มีหน้าที่อนุมัติการกู้เงินและพิจารณาการกู้เงินของสมาชิกในแต่ละงวด แก้ไขปัญหาการเงินและการดำเนินงานของกลุ่มฯ

นางบัวจำ คำวัง อายุ 41 ปี ระดับการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 4 ตำแหน่งที่รองประธานกลุ่มฯ ทำหน้าที่จัดทำบันทึกการประชุมกลุ่มฯ บันทึกรายงาน จัดทำเอกสารแบบพิมพ์ต่างๆ เกี่ยวกับกลุ่มฯ และร่วมพิจารณาการกู้เงินของสมาชิก

ฝ่ายคณะกรรมการบริหาร ประกอบด้วย

นายเกษฎา วยราชเขต อายุ 27 ปี ระดับการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 6 ตำแหน่งผู้ช่วยเลขานุการกลุ่มฯ ทำหน้าที่ช่วยเหลือเลขฯ ในการจัดทำบันทึกการประชุมกลุ่มฯ และงานต่างๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากเลขฯ

นางอภษรี โยวริยะ อายุ 30 ปี ระดับการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 6 ตำแหน่งเหรัญญิก ทำหน้าที่รับผิดชอบดูแลด้านการจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่ายกลุ่มฯ ออกใบแจ้งหนี้ให้แก่สมาชิกที่ผ่านการพิจารณาให้กู้จากคณะกรรมการเก็บเงินคงค้างในบัญชีไม่เกิน 100 บาท

นางจันทร์สม นันทาวรรณ อายุ 39 ปี ระดับการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 4 ตำแหน่งเหรัญญิก ทำหน้าที่รับผิดชอบดูแลด้านการจัดทำบัญชีกลุ่มฯ รายรับ – รายจ่าย ของสมาชิกและทำงานต่างๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากประธานกลุ่มฯ

นางปราณี คำวัง อายุ 40 ปี ระดับการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 4 ตำแหน่งกรรมการ ทำหน้าที่ตรวจสอบบัญชี เอกสารการเงินของกลุ่ม รวมทั้งตรวจสอบรายรับ – รายจ่าย ในการดำเนินงานของกลุ่มฯ ในปีหนึ่งจะต้องมีการตรวจสอบไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง

นายสนั่น คำวัง อายุ 43 ปี ระดับการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 4 ตำแหน่ง กรรมการร่วม ทำหน้าที่ร่วมตรวจสอบบัญชี เอกสารการเงินของกลุ่ม รวมทั้งตรวจสอบรายรับ – รายจ่าย ในการดำเนินงานของกลุ่มฯ ในปีหนึ่ง จะต้องมีการตรวจสอบไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง

นางพัชณี ปั่นแก้ว อายุ 42 ปี ระดับการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 4 ตำแหน่งกรรมการร่วม ทำหน้าที่พิจารณาการกู้เงินของสมาชิกในแต่ละงวด

คณะกรรมการตรวจสอบบัญชี ประกอบด้วย

นายอินคำ โดยบุญ อายุ 44 ปี ระดับการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 4 ตำแหน่ง กรรมการ ทำหน้าที่ตรวจสอบบัญชี เอกสารการเงินของกลุ่ม รวมทั้งตรวจสอบรายรับ – รายจ่าย ในการดำเนินงานของกลุ่มฯ ในปีหนึ่ง จะต้องมีการตรวจสอบไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง

นางตุ๋นแก้ว ฐรวันนา อายุ 40 ปี ระดับการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 4 ตำแหน่ง กรรมการ ทำหน้าที่ตรวจสอบบัญชี เอกสารการเงินของกลุ่ม รวมทั้งตรวจสอบรายรับ – รายจ่าย ในการดำเนินงานของกลุ่มฯ ในปีหนึ่ง จะต้องมีการตรวจสอบไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง

นางอภาร เรือนมุด อายุ 36 ปี ระดับการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 4 ตำแหน่ง กรรมการ ทำหน้าที่ตรวจสอบบัญชี เอกสารการเงินของกลุ่ม รวมทั้งตรวจสอบรายรับ – รายจ่าย ในการดำเนินงานของกลุ่มฯ ในปีหนึ่ง จะต้องมีการตรวจสอบไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง

จากที่กล่าวมาข้างต้นถึงโครงสร้างการบริหารงานของกลุ่มฯ ซึ่งอธิบายได้ดังนี้(ตารางที่ 21)

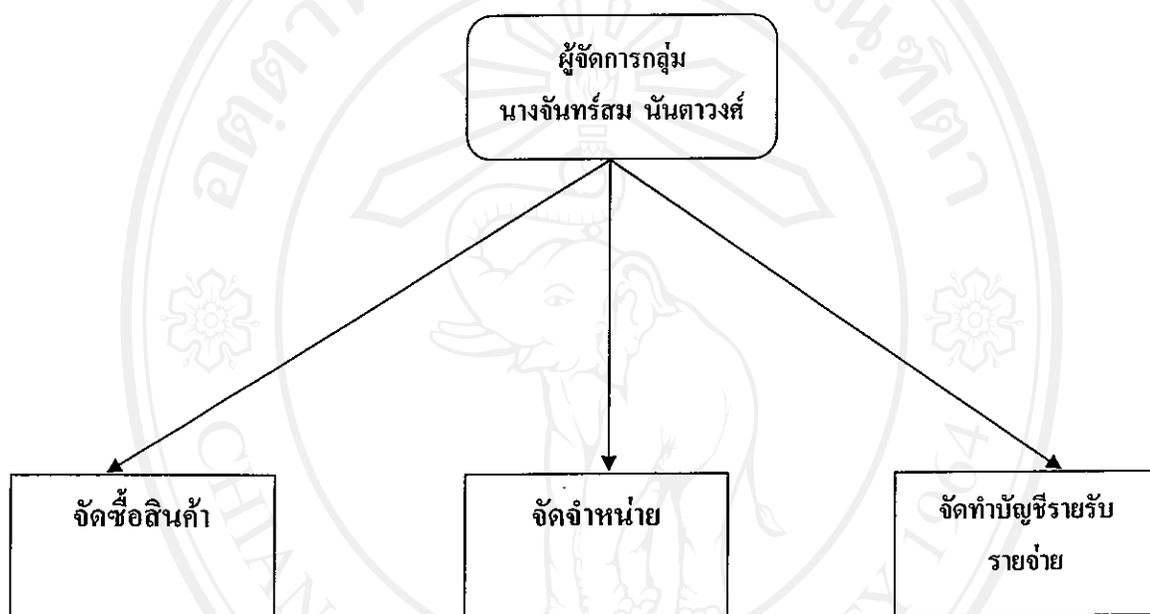
ตารางที่ 21. โครงสร้างการบริหารงานของกลุ่มออมทรัพย์และกองทุนให้กู้ยืมเงิน

ชื่อ - สกุล	อายุ (ปี)	ระดับ การศึกษา	ตำแหน่ง	หน้าที่	อาชีพ เดิม	อาชีพ ปัจจุบัน	เป็นสมาชิก กลุ่ม
นายทวี สมถา	54	ป.6	ที่ปรึกษา กลุ่มฯ	ทำหน้าที่ให้คำแนะนำ และให้คำปรึกษาเกี่ยวกับ เรื่องต่างๆ ของกลุ่มฯ ตลอดจนประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้การสนับสนุน กลุ่มฯ ทั้งในด้านความรู้ และการจัดฝึกอบรมต่างๆ ให้แก่สมาชิกกลุ่ม	ทำ สวน	-ทำสวน -ก้านัน	-สมาชิก กลุ่ม เกษตรกร
นายสิงห์คำ ต๊ะ มา	39	ป.4	ประธาน กลุ่มฯ	-ทำหน้าที่ดูแลด้านการ บริหารงานในกลุ่มฯ และ บางครั้งได้ร่วมตรวจสอบ บัญชีของกลุ่มฯ โดย ร่วมกับผู้ตรวจสอบบัญชี ที่กลุ่มฯ ได้คัดเลือกขึ้นมา มีหน้าที่อนุมัติการกู้เงิน และพิจารณาการกู้เงินของ สมาชิกในแต่ละงวด			

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ชื่อ - สกุล	อายุ (ปี)	ระดับการศึกษา	ตำแหน่ง	หน้าที่	อาชีพเดิม	อาชีพปัจจุบัน	เป็นสมาชิกกลุ่ม
นางบัวจ๋า คำวัง	41	ป.4	รองประธาน	ทำหน้าที่จัดทำบันทึกการประชุมกลุ่มฯ บันทึกรายงาน จัดทำเอกสารแบบพิมพ์ต่างๆ เกี่ยวกับกลุ่มฯ และร่วมพิจารณาการกู้เงินของสมาชิก	ทำสวน	-ทำสวน -ทำผลิตภัณฑ์กระดาษสา	
นายเกษม วัชรราชค	27	ม.6	ผู้ช่วยเลขานุการ	ทำหน้าที่ช่วยเหลือเลขานุการในการจัดทำบันทึกการประชุมกลุ่มฯ และงานต่างๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากเลขานุการ		ทำผลิตภัณฑ์กระดาษสา	
นางอภิชรี ไชริยะ	30	ม.6	เหรียญก	ทำหน้าที่รับผิดชอบดูแลด้านการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายกลุ่มฯ ออกใบแจ้งหนี้ให้แก่สมาชิกที่ผ่านการพิจารณาให้กู้จากคณะกรรมการ เก็บเงินค่างในบัญชีไม่เกิน 100 บาท	รับจ้างทั่วไป	ทำผลิตภัณฑ์กระดาษสา	
นางจันทร์สม นันตวงค์	39	ป.4	เหรียญก	หน้าที่รับผิดชอบดูแลด้านการจัดทำบัญชีกลุ่มฯ รายรับ-รายจ่ายของสมาชิกและทำงานต่างๆตามที่ได้รับมอบหมายจากประธานกลุ่มฯ	รับจ้างทั่วไป	ทำผลิตภัณฑ์กระดาษสา	
นางปราณี คำวัง	40	ป.4	กรรมการ	หน้าที่ตรวจสอบบัญชีเอกสารการเงินของกลุ่มรวมทั้งตรวจสอบรายรับ-รายจ่ายในการดำเนินงานของกลุ่มฯ ในปีหนึ่งจะต้องมีการตรวจสอบไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง	ทำสวน	-ทำสวน -ทำผลิตภัณฑ์กระดาษสา	
นายสนั่น คำวัง	43	ป.4	กรรมการร่วม	ทำหน้าที่ร่วมตรวจสอบบัญชีเอกสารการเงินของกลุ่ม รวมทั้งตรวจสอบรายรับ-รายจ่ายในการดำเนินงานของกลุ่มฯ ในปีหนึ่งจะต้องมีการตรวจสอบไม่น้อยกว่า 2 ครั้ง			

กลุ่มกิจกรรมรวมซื้อ เป็นกลุ่มกิจกรรมที่จัดตั้งขึ้นมาโดยการรวมกลุ่มกันของสมาชิก โดยมีโครงสร้างการจัดองค์กร มีผู้รับผิดชอบเพียงคนเดียว คือ นางจันทร์สม นันทาวงศ์ ตำแหน่งผู้จัดการกลุ่มกิจกรรมรวมซื้อ ทำหน้าที่จัดซื้อของใช้เครื่องอุปโภคบริโภค เป็นผู้จำหน่ายสินค้าให้แก่ผู้มาซื้อสินค้า และเป็นผู้จัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่ายของกลุ่มฯ ซึ่งสามารถแสดงโครงสร้างการจัดองค์กร ดังอธิบายในแผนภาพที่ 1.7 ดังต่อไปนี้

ที่มา : จากการสัมภาษณ์ประธานกลุ่มฯ นายสิงห์คำ ต๊ะมา ณ วันที่ 29 มีนาคม 2549.

แผนภาพที่ 1.7 โครงสร้างการจัดการองค์กรของกลุ่มกิจกรรมรวมซื้อ

กลุ่มกิจกรรมรวมซื้อ มีการบริหารงานของกลุ่มฯ ตามบทบาทและหน้าที่โดยมีผู้รับผิดชอบเพียงคนเดียว คือ นางจันทร์สม นันทาวงศ์ อายุ 39 ปี ตำแหน่งผู้จัดการกลุ่มกิจกรรมรวมซื้อ ทำหน้าที่จัดซื้อเครื่องอุปโภคบริโภค เป็นผู้จำหน่ายเครื่องอุปโภคบริโภคและจัดทำระบบบัญชี อาชีพเดิมทำสวนและรับจ้างทั่วไป ปัจจุบันประกอบอาชีพทำผลิตภัณฑ์กระดาษสา และทำสวน

จากโครงสร้างการจัดการองค์กรและการบริหารงานของกลุ่มฯ ในภาพรวมมีการคัดเลือกคณะกรรมการโดยแบ่งออกเป็น การเลือกประธานกลุ่มฯ จะใช้วิธีการลงคะแนนเสียงจากสมาชิก โดยการยกมือนับคะแนน ซึ่งการคัดเลือกดังกล่าวประธานกลุ่มฯ และคณะกรรมการจะใช้วิธีการ

คัดเลือกแบบเดียวกัน ส่วนตำแหน่งเลขานุการนั้น ประธานจะคัดเลือกจากคณะกรรมการ และตำแหน่งเหรัญญิกให้ประธานคัดเลือกจากสมาชิกที่เห็นว่ามีเหมาะสม ส่วนการคัดเลือกคณะกรรมการของกลุ่มย่อยทั้ง 4 กลุ่มๆ โดยมีการคัดเลือก ดังนี้

กลุ่มผลิตภัณฑ์กระดาษแปรรูป มีการคัดเลือกผู้จัดการโดยการเลือกนายสิงห์คำ ต๊ะมา เนื่องจากเป็นผู้ที่เริ่มก่อตั้งเป็นคนแรก และเคยมีประสบการณ์ในการทำกระดาษมาก่อน กอปรกับกิจการมีความเจริญก้าวหน้าด้วยดี ช่วยสร้างรายได้ให้แก่คนในหมู่บ้าน และเป็นผู้ที่มีอิทธิพลดี สมาชิกจึงเลือกให้นายสิงห์คำ เป็นผู้จัดการกลุ่มๆ ส่วนตำแหน่งอื่นๆ ได้แก่ตำแหน่งเลขานุการ ฝ่าย Q.C. และ ไล่ Order นายสิงห์คำ จะเป็นผู้ตัดสินใจเลือกเอง

กลุ่มผลิตภัณฑ์กระดาษ มีการคัดเลือกประธานกลุ่มๆ จากสมาชิกโดยการลงคะแนนเสียง และตำแหน่งของรองประธาน เลขานุการ จะใช้วิธีการคัดเลือกเหมือนกันโดยใช้คะแนนเสียงของสมาชิกถือเป็นเอกฉันท์

กลุ่มออมทรัพย์ มีการจัดตั้งคณะกรรมการโดยแบ่งออกเป็น 2 ฝ่าย ตามระเบียบข้อบังคับกลุ่มๆ คือคณะกรรมการบริหาร ประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการ และกรรมการร่วมอีก 2 คน โดยการคัดเลือกของสมาชิก ส่วนตำแหน่งเลขานุการ ประธานกรรมการจะคัดเลือกจากกรรมการเอง และตำแหน่งเหรัญญิกให้ประธานคัดเลือกจากสมาชิกที่เห็นว่ามีเหมาะสม ส่วนอีกฝ่ายคือคณะกรรมการตรวจสอบบัญชี ประกอบด้วยประธานคณะกรรมการและกรรมการอีก 2 คน โดยให้สมาชิกเป็นผู้คัดเลือกคณะกรรมการตรวจสอบบัญชี ซึ่งคณะกรรมการจะอยู่ในวาระครั้งละ 1 ปี

กลุ่มกิจกรรมรวมซื้อ มีการจัดตั้งนางจันทร์สม นันตวงศ์ ทำหน้าที่เป็นผู้จัดการดูแลงานในการจัดซื้อเครื่องอุปโภคบริโภคต่างๆ และจำหน่ายสินค้า จัดทำบัญชี โดยมีประธานคณะกรรมการกลุ่มแม่บ้านและเยาวชนหัตถกรรมบ้านดงป่าซาง เป็นผู้คัดเลือก

ในแต่ละกลุ่มกิจกรรมคณะกรรมการแต่ละฝ่ายก่อนเข้ารับตำแหน่ง จะมีการจัดประชุมเพื่อตกลงทำความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของแต่ละคนอย่างชัดเจน โดยจะมีการประชุมในทุกเดือนเพื่อชี้แจงผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคให้สมาชิกได้รับทราบพร้อมกัน และแจ้งข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ให้แก่สมาชิก

ในการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มๆ ตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปัจจุบันประธานกลุ่มๆ เห็นว่าขณะนี้การดำเนินงานของกลุ่มๆ ยังไม่ประสบผลสำเร็จ เนื่องจากกลุ่มพึ่งดำเนินงานมาได้ 5 – 6 ปี เท่านั้น ประธานได้ตั้งเป้าหมายไว้ว่าจะมีเงินทุน 1,000,000 บาทต่อปี เป็นอย่างต่ำ เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการและค่าใช้จ่ายของกลุ่มๆ ไม่ต้องกู้เงินจากแหล่งเงินกู้นอกระบบที่มีอัตราดอกเบี้ยสูงเกินส่วนการแต่งตั้งตัวแทนหรือผู้นำกลุ่มๆ ประธานเห็นว่าในอนาคตอยากที่จะหาตัวแทนมาช่วยดูแล

กิจการต่างๆ ของกลุ่ม เพื่อรองรับการขยายกิจการของกลุ่มฯ ในอนาคต แต่ขณะนี้ยังไม่ได้คัดเลือก
ว่าจะให้ใครทำหน้าที่แทน ซึ่งจะต้องใช้ระยะเวลาในการหาผู้มาทำหน้าที่นี้แทน

ในอนาคตการวางแผนการจัดการกลุ่มฯ ประชาชนเห็นว่ายังจะดำเนินงานตามแผนเดิมของ
กลุ่มฯ ต่อไป เนื่องจากแผนดังกล่าวมีความสอดคล้องกับการดำเนินงานและส่งผลดีต่อการทำงาน
ทำให้การทำงานของกลุ่มฯ เป็นระบบมากขึ้น โดยระหว่างการดำเนินงานตามแผนก็จะทำการ
สังเกตข้อบกพร่องเพื่อนำไปปรับการวางแผนจัดการกลุ่มฯ ใหม่

การจัดการองค์กร และการบริหารงานของกลุ่มฯ มีการกำหนดกฎกติกา ระเบียบ ข้อบังคับ
ในการดำเนินงานของสมาชิก เพื่อให้การปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน ซึ่งรายละเอียดของระเบียบ
ข้อบังคับของกลุ่มดังกล่าวมีดังต่อไปนี้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

**ระเบียบข้อบังคับกลุ่มแม่บ้านและเยาวชนพัฒนาหัตถกรรมบ้านดงป่าซาง ปี พ.ศ. 2549
(แก้ไขเพิ่มเติมจาก พ.ศ. 2545)**

*****

หมวดที่ 1 : ระเบียบ

ข้อที่ 1 : ระเบียบนี้เรียกว่า “ ระเบียบข้อบังคับกลุ่มแม่บ้าน และเยาวชนพัฒนาหัตถกรรมบ้านดงป่าซาง ปี พ.ศ. 2549 ”

หมวดที่ 2 : สมาชิก

ข้อที่ 2 สมาชิกตามระเบียบข้อบังคับนี้ ประกอบด้วยพนักงานโรงงานกระดาษสารต่างๆ โรงงาน บุคคลภายนอกที่สมัครเข้าเป็นสมาชิก

ข้อที่ 3 การพ้นจากการเป็นสมาชิก

3.1 ลาออกจากการเป็นสมาชิกกลุ่ม

3.2 ถึงแก่กรรม

การพ้นสภาพการเป็นสมาชิก สมาชิกที่พ้นจากการเป็นสมาชิกจะได้รับเงินค่าหุ้นคืนในวันสิ้นเดือนของเดือนที่พ้นสภาพจากการเป็นสมาชิก การลาออกจากการเป็นสมาชิกในระหว่างปีจะไม่ได้รับเงินปันผล และถ้ามีหนี้สินผูกพันอยู่จะต้องหักเงินค่าหุ้นที่สะสมหลังจากหักเงินค่าหุ้นสะสมแล้วหากมีหนี้สินคงค้างอยู่ให้นำเงินสดมาชำระให้ครบตามสัญญาที่ได้กู้ไป หรือเรียกเก็บเงินคงค้างที่ผู้ค้าประกันได้ทำสัญญาค้ำประกันในครั้งแรก

หมวดที่ 3 : คณะกรรมการ

ข้อที่ 4 คณะกรรมการแบ่งออกเป็น 2 ฝ่าย คือ

4.1 คณะกรรมการบริหาร ประกอบด้วย ประธานคณะกรรมการ และกรรมการอีก 2 คน ซึ่งตำแหน่งดังกล่าวคัดเลือกโดยสมาชิก ส่วนตำแหน่งเลขานุการประธานกรรมการคัดเลือกจากกรรมการ ตำแหน่งเหรัญญิก ให้ประธานคัดเลือกจากสมาชิกที่เห็นว่าเหมาะสม

4.2 คณะกรรมการตรวจสอบบัญชี ประธานคณะกรรมการ และกรรมการอีก 2 คน โดยให้สมาชิกเป็นผู้คัดเลือกคณะกรรมการตรวจสอบบัญชี

ข้อที่ 5 วาระการดำเนินงานของคณะกรรมการ

คณะกรรมการจากข้อที่ 4 จะอยู่ในวาระครั้งละ 1 ปี กลุ่มฯ ถือเอาวันที่ 10 เดือนเมษายนของทุกปีเป็นวันสิ้นปี หากตำแหน่งใดว่างลงให้มีการคัดเลือกผู้มาทำหน้าที่แทนภายใน 15 วัน โดยมีวาระเท่ากับกรรมการชุดเดิม

ข้อที่ 6 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

6.1 คณะกรรมการฝ่ายบริหาร มีหน้าที่อนุมัติการกู้เงินและพิจารณาการกู้เงินของสมาชิกในแต่ละงวด แก้ปัญหาการเงินและการดำเนินงานของกลุ่มฯ อันพึงอยู่ในดุลพินิจโดยไม่มีผลเสียดอกกลุ่มฯ

6.2 เลขานุการ มีหน้าที่จัดบันทึก รายงาน จัดทำเอกสารแบบพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวกับกลุ่ม และร่วมพิจารณาการกู้เงินของสมาชิก

6.3 เภรัญญิก มีหน้าที่จัดทำบคูล ทำบัญชีรับ – จ่าย ออกใบแจ้งหนี้ให้แก่สมาชิก เก็บรวบรวมเงินที่สมาชิกชำระคืนและจ่ายให้แก่สมาชิกที่ผ่านการพิจารณาให้กู้จากคณะกรรมการ ตลอดจนเก็บเงินคงค้างไว้ในบัญชีได้ไม่เกิน 100 บาท

*****

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ภาคผนวก ง
ภาพกิจกรรม

สถานที่ทำการกลุ่มหัตถกรรมกระดาษสาบ้านดงป่าข้าง หมู่ที่ 6 ตำบลมะขามหวาน อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากโครงการหมู่บ้านหัตถกรรม OTOP จำนวน 1 ล้านบาท

คุณสิงห์คำ ต๊ะมา ตำแหน่ง ประธานคณะกรรมการกลุ่มแม่บ้านเยาวชนหัตถกรรมกระดาษสาองป่าซาง

รูปถ่ายแสดงผลภัณฑ์ที่แปรรูปจากกระดาษสา

แผนภาพที่ 1.9 : รูปภาพประธานคณะกรรมการกลุ่มฯ และผลิตภัณฑ์กระดาษสา

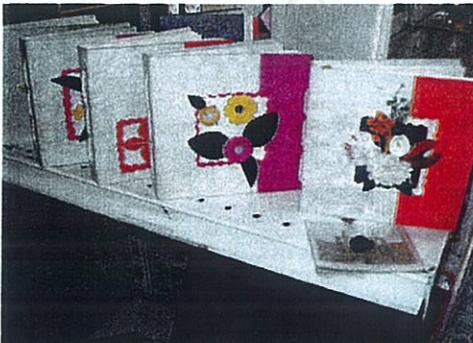

แผนภาพที่ 1.10 : รูปถ่ายผลิตภัณฑ์แปรรูปประเภทอัลบั้มรูป และผลิตภัณฑ์กระดาษชนิดต่างๆ

อัลบั้มรูป และผลิตภัณฑ์กระดาษชนิดต่างๆ

แผนภาพที่ 1.11 : รูปถ่ายผลิตภัณฑ์กระดาษแปรรูปคอมพิวเตอร์ และถุงหิ้ว

แผนภาพที่ 1.12 : รูปถ่ายโล่รางวัลใบประกาศเกียรติคุณที่ได้รับจากหน่วยงานต่างๆ

แผนภาพที่ 1.13 รูปถ่ายโล่รางวัลชนะเลิศในฐานะสุดยอด”หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์”

ได้รับรางวัลคุณภาพมาตรฐาน OTOP ภาคเหนือปี 2546 ระดับ 5 ดาว และปี 2547 ระดับ 3 ดาวในระดับภาค

แผนภาพที่ 1.14 : รูปถ่ายแสดงการได้รับโล่รางวัลสินค้าคุณภาพมาตรฐาน OTOP ระดับ 3 ดาว และ 5 ดาว

โล่รางวัลชนะเลิศในรายการ ฮา...ไฮ ไทยแลนด์
จัดของ 7 อี-ซึ่งมอบโดยท่านนายพลวิมล ศรี

แผนภาพที่ 1.15 : รูปถ่ายแสดงถึงศักยภาพในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองตามระบบมาตรฐานงานชุมชน

ได้รับใบเกียรติบัตรที่แสดงว่ากลุ่มได้ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ตามระบบมาตรฐานงานชุมชน (มชช.)

